ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Ε 23 ΙΟΥΛΙΟΥ 1927 ΑΡΙΘ 31—32

Η ΜΗΤΗΡ ΠΑΣΩΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

Ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον ἐν τῷ ἀμερικανικῷ περιοδικῷ «Forum» ἐδημοσιεύθη πρό τινος τὸ κατωτέρω λίαν ἐνδιαφέρον περὶ Ὀρθοδοξίας ἄρθρον τοῦ ἀμερικανοῦ ***Ρ. Κάουφμαν***, συγγραφέως τοῦ οὐχὶ πρὸ πολλοῦ δημοσιευθέντος μυθιστορήματος Blood of Kings («Αἷμα τῶν βασιλέων»). Ὁ Roginald Kauffmann, ἀμερικανὸς τὸ γένος ἐκ Κολουμβίας τῆς Πενσυλβανίας καταγόμενος, μετὰ τὴν ἐκ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Harvard ἀποφοίτησίν του εἰργάσθη ὡς δημοσιογράφος, διηύθυνε δὲ τὴν μεγίστης διαδόσεως ἑβδομαδιαίαν «The Saturday Evening Post» καὶ τὰ περιοδικὰ «The North Amerikan» καὶ «Hamptons Magazine».

Ὁ Kauffman εἶνε ὀρθόδοξος τὸ θρήσκευμα, παρακληθεὶς δὲ ὑπὸ τοῦ περιοδικοῦ «Forum» νὰ γράψῃ ἐν αὐτῷ τὸ πρῶτον ἐκ τῆς σειρᾶς τῶν θρησκευτικῶν ἄρθρων τὰ ὁποῖα ἡ τοῦ ἐν λόγῳ περιοδικοῦ διεύθυνσις ἀπεφάσισε νὰ ἀφιερώσῃ εἰς τὸ θρησκευτικὸν ζήτημα, συνέταξε τὸ παρὸν ὡς ἀπάντησιν εἰς τὸ ἐρώτημα «Διατὶ εἶμαι ὀρθόδοξος» ὅπερ τὸ «Forum» ἐχαρακτήρισεν ἐν ὑποτίτλῳ ὡς «Νέαν πρόκλησιν πρὸς τὴν Ρώμην».

Ἡ ἐν τῷ περιοδικῷ προσύνοψις τοῦ ἄρθρου ἔχει ὡς ἑξῆς: «Ἡμεῖς εἴμεθα ἡ μοναδική. Ἀληθὴς Ἐκκλησία. Εἴμεθα ἀνέκαθεν καὶ ἀπ' ἀρχῆς φουνδαμενταλισταὶ (συντηρητικοί). Πρὶν ἢ ἡ Ρώμη ἐμφανισθῇ, ἡμεῖς ὑπήρχομεν. Πρὶν ἢ γεννηθῇ ὁ Μαρτῖνος Λούθηρος, ἡμεῖς ἐπετιθέμεθα κατὰ τῆς Ρώμης. Ἐκτεινόμεθα ἀπὸ τοῦ Τόκιο μέχρι τῶν Ἀθηνῶν, ἡ ἅλυσος δὲ τῶν νέων μας (ἐν Ἀμερικῇ) ναῶν εἶνε συνεχὴς ἀπὸ τῆς Νέας Ὑόρκης μέχρι τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου. Ὅταν θὰ ἐπιστῇ ὁ καιρός, εὐχαρίστως θὰ δεχθῶμεν εἰς τὰς τάξεις μας καὶ τοὺς ρωμαιοκατολικοὺς καὶ τοὺς προτεστάντας. Διότι ὅταν τὸ Βατικανὸν μεταβληθῇ ἤδη εἰς κόνιν, ἡμεῖς θὰ ἀκμάζωμεν· ὅταν ὁ Μαρτῖνος Λούθηρος καὶ ὁ Σέδερμπλομ τῆς Οὐψάλης θὰ λησμονηθῶσιν, ἡμεῖς θὰ ἐξακολουθῶμεν νὰ τηρῶμεν τὸν ἀποστολικὸν Χριστιανισμόν. Ἡμεῖς εἴμεθα ἡ Οἰκουμενικὴ Ἐκκλησία. Σήμερον ἡ δύναμις ἡμῶν ἀνέρχεται εἰς ἑκατὸν καὶ ὀγδοήκοντα ἑκατομμύρια. Δυνάμεθα νὰ ἀναμένωμεν ἥσυχοι. Διότι γνωρίζομεν, ὅτι ἡμεῖς θὰ εἴμεθα οἱ νικηταί».

«Ἡ Ἁγία Ὀρθόδοξος Καθολικὴ Ἐκκλησία, ἡ συνήθως καλουμένη Ἀνατολικὴ Ὀρθόδοξος, ὡς ἐμφανισθεῖσα ἐν τῷ κόσμῳ κατὰ τὸν οὐχὶ προσήκοντα χρόνον, παρουσιάζεται εἰς τὴν κοινωνίαν ὡς πρόβλημα. Ἀποτελοῦσα ὀργανισμὸν ἐξ 180 ἑκατομμυρίων μελῶν κατεσπαρμένον εἰς πάντα τὰ μέρη τοῦ κόσμου, πολὺ ὀλιγώτερον εἶνε γνωστὴ εἰς τοὺς λαϊκοὺς τῶν νεωτέρων θρησκευτικῶν ἀποχρώσεων, πολὺ δὲ περισσότερον ἐκτιμᾶται ὑπὸ τοῦ ἐπαΐοντος κλήρου. Ὀρθόδοξός τις ἠθέλησε νὰ ἐγγραφῇ εἰς μασωνικήν τινα στοάν.

— Εἶσθε προτεστάντης; ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ πρόεδρος τῆς ἀνακριτικῆς ἐπιτροπῆς.

—Ὄχι.

—Εἶσαι μήπως Ἑβραῖος;

—Ὄχι.

—Περίεργον! Τότε λοιπὸν θὰ εἶσαι παπιστής.

Ἐπίσκοπός τις τῆς Ἐπισκοπικῆς Ἐκκλησίας προέτεινεν εἰς διαζευχθέντα καὶ μόλις νυμφευθέντα σύζυγον τὸ χρίσμα, «ἀλλὰ ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ μὴ τὸ εἴπῃ εἰς κανένα».

—Ἀλλὰ σεῖς θὰ παρείχετε τὴν θείαν Κοινωνίαν εἰς ὀρθόδοξον; ἢ ὄχι; Ηρώτησε διαπορῶν ὁ ὑποψήφιος.

—Βεβαίως, ἀπήντησεν ὁ ἐπίσκοπος. Τὸ αὐτὸ θὰ ἔκαμνε καὶ ἡ Ρώμη in extremis.

—Καὶ ὅμως οἱ ὀρθόδοξοι ἐπιτρέπουν δύο διαζύγια καὶ τρεῖς γάμους!

Ἡ ἀμάθεια τοῦ σεβασμιωτάτου ἐπισκόπου τούτου ἦτο ἀσυνήθης δι' ἐπίσκοπον. Ἡμᾶς, τοὺς ὀρθοδόξους, ἐν γένει, καλῶς διαφημίζουν τοιούτου εἴδους κληρικοὶ φίλοι. Ὅπως οἱ προγενέστεροι λουθηρανοὶ καὶ οἱ «ἀνώμοτοι» κατόπιν μᾶς προσεκάλουν εἰς ἕνωσιν, καὶ ὅπως τὸ «ἀκλόνητον» Βατικανὸν οὐδέποτε ἔπαυσε νὰ προτείνῃ εἰς ἡμᾶς ὑποχωρήσεις, οὕτω σήμερον οἱ ἐπισκοπιανοί, οἵ τε ἄγγλοι καὶ οἱ ἀμερικανοί, οἱ παλαιοκαθολικοὶ κλ., σχεδὸν μέχρι συναγωνισμοῦ «ἐρωτοτροποῦσι» μεθ' ἡμῶν, ἐκζητοῦντες τὴν ἡμετέραν πρὸς αὐτοὺς προσοχήν. Ἀναγνώσατε οἱονδήποτε κατολικὸν βιβλίον περὶ Ὀρθοδοξίας: «ἡ ὀρθοδοξία-λέγει-εἶνε ἡ καλλιτέρα θρησκεία μετὰ τὴν ἰδικήν μας». Ἀναγνώσατε καὶ οἱονδήποτε βιβλίον προτεσταντικόν: «μετὰ τὴν ἰδικήν μας θρησκείαν ἡ ὀρθοδοξία εἶνε ἡ καλλιτέρα». Ἀνοίξατε τὰς «Συνομιλίας τῆς Malines»· ἀκούσατε τὸν διάσημον λουθηρανόν, τὸν «Προτεστάντην Πάπαν», τὸν πρωθιεράρχην τῆς Σουηδίας ἀρχιεπίσκοπον Σέδερμπλομ κηρύττοντα ἐν τῷ ναῷ Οὐψάλας· ἢ προσέξατε πῶς ὁ νῦν Πάπας Ρώμης προσαγορεύει ὡς «ἀδελφὸν ἡμῶν ἐν Χριστῷ» τὸν ὀρθόδοξον Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας. Πάντες οὗτοι, ὁσάκις ποιοῦνται μνείαν τῆς Ὀρθοδοξίας, «καινὸν ὕμνον ψάλλουσι τῷ Θεῷ».

Ὁ τίτλος τοῦ ἄρθρου τούτου εἶναι εἰλημμένος ἐξ ὕμνου πρὸς τὴν πίστιν μας, ὅστις ἐγράφη ὑπὸ ἄγγλου

κληρικοῦ καὶ ἐξεδόθη μετὰ εὐφήμου προλόγου ἐπι σκόπου. Ὁ σεβασμιώτατος ἀρχιεπίσκοπος Καντερβουρίας ἐκφράζει τὸν ἐνθουσιασμόν του ἐπὶ τῷ ὅτι ἡ ἐκκλησιαστικὴ αὐτοῦ γενεαλογία ἕλκει τὴν προέλευσιν ἐκ τῆς Ἀνατολῆς μᾶλλον ἢ ἐκ τῆς Δύσεως. Ὁ Ἐπίσκοπος Λονδίνου, ἐξ ἴσου σχεδὸν δημοφιλὴς ξένος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ὅσον καὶ ἡ ὀρθόδοξος βασίλισσα τῆς Ρουμανίας, εἶνε πρόεδρος Ἑταιρείας ἐπιζητούσης ἐκκλησιαστικὴν ἕνωσιν μεθ' ἡμῶν· μεταξὺ δὲ τῶν ἀμερικανῶν ἐπισκοπιανῶν διεξάγεται ὠργανωμένη καὶ ἐπισήμως καθιερωμένη ἐργασία πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπόν, τοῦτο δὲ οὐχὶ μεταξὺ μόνων τῶν ἀνατολιστῶν (ὁμάδων τοῦ τυπικοῦ τῆς ἐξωτερικῆς λατρείας). Ἐν τῇ πραγματικότητι ἡ δημοτικότης ἡμῶν εἶνε τόσον εὐρεῖα, ὥστε ὁ διάβολος νὰ ὑποβάλλῃ τὴν ὑπερηφάνειάν μας εἰς μεγάλην δοκιμασίαν. Μόνον τὸ ἰδιάζον τῇ ὀρθοδοξίᾳ αἴσθημα προφυλάττει ἡμᾶς ἀπὸ τῆς πτώσεως ὡς πρὸς τοῦτο, ὅταν οἱ μὴ πεπεισμένοι ἐπὶ τὸ κῦρος τῶν ἑαυτῶν χειροτονιῶν ἐπισκοπιανοὶ ἱερεῖς, εἴτε οἱ ἐκζητοῦντες πραγματικωτέραν τῆς ἑαυτῶν ποιμαντορικὴν ἀποστολὴν λουθηρανοὶ πάστορες ἐκλιπαροῦσι παρ' ἡμῶν μυστικὰς χειροτονίας ἵνα, οὕτως ἐνισχυμένο, ἀποδυθῶσι κατόπιν εἰς εὐρυτέραν παρ' ἑαυτοῖς ἐργασίαν.

Ὅταν ὁ ἐπισκοπιανὸς ἐπίσκοπος Δάρλιγκτων ἔλαβε τὴν ἡμετέραν ἐγκύκλιον ἐπιστολὴν περὶ βοηθείας ἐκ μέρους τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας ἐν Γενεύῃ, ἀπήντησεν ὅτι ταχέως θὰ δυνηθῇ νὰ παρευρεθῇ αὐτοπροσώπως, ἐν τῇ πόλει ταύτῃ καί, «ἐὰν θέλωμεν νὰ τελέσῃ λειτουργίαν ἐν τῷ ὀρθοδόξῳ ναῷ. καὶ νὰ φανῇ εἰς ἡμᾶς ὠφέλιμος...ὑλικῶς». Φρονῶ ὅτι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ οὐδεμίαν σιμωνίαν εἶχεν ὑπ' ὄψιν· ἀπάντησιν ὅμως δὲν ἔλαβε. Μετ' εὐχαριστήσεως ἔτι μείζονος ἀναπολῶ τὸ κῦμα ἐκεῖνο τοῦ ἀπροκαλύπτου ἐνθουσιασμοῦ, τὸ ὁποῖον κατέλαβε τὴν θρησκευτικὴν ταύτην μερίδα ἅμα τῇ πληροφορίᾳ ὅτι ὁ ἡμέτερος πατριάρχης Κων)πόλεως ἀναγνωρίζει τὰς ἀγγλικὰς χειροτονίας. Ἐνῷ κυρίως ἡ Α. Π. εἶχεν ἁπλῶς δηλώσει, ὅτι «αἱ χειροτονίαι αὗται κέκτηνται οἷον καὶ αἱ λατινικαὶ κῦρος», ἐν σχέσει ὅμως πρὸς τὰς τελευταίας ταύτας τινὲς τῶν ἡμετέρων θεολόγων τρέφουσι σοβαροὺς δισταγμούς.

Πρόκειται λοιπὸν περὶ τούτου: ὅτι πάντες, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Πριμάτου Ἀγγλίας καὶ Πίου τοῦ Χ, πάντοτε ἀνεγνώριζον τὴν ἀποστολικὴν προέλευσιν τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας, ἐνῷ ταὐτοχρόνως δὲν ἦσαν πεπεισμένοι περὶ τῆς ἰδικῆς των. Ἐπ' ἐσχάτων δὲ πάντες ἐνόησαν ὅτι ἡ ἀναγνώρισις αὕτη ὑπῆρξεν ἀναγνώρισις τῆς πλειονότητος. Τώρα ἁμιλλῶνται τίς πρῶτος νὰ ἐπιτύχῃ τὴν μεθ' ἡμῶν ἕνωσιν.

Ἡ ὁμολογία αὕτη ἀποτελεῖ μίαν ἔκπαλαι ἀνεγνωρισμένην ἀλήθειαν. Ἡ ἡλικία ἡμῶν καὶ τὸ ἐξ αὐτῆς ἀπορρέον ἱστορικὸν κῦρος οὐδέποτε σοβαρῶς ἠμφεσβητήθησαν. Ὅλος ὁ ἐπίλοιπος Χριστιανισμὸς ἐγκατέλιπε τὴν Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν τῶν Ἁγίων Πατέρων, τὴν τέως Ἀδιαίρετον Ἐκκλησίαν, ἀφ' ἧς ἡ Ρώμη ἐξῆλθεν ἐξ αὐτῆς καὶ ἀπὸ τῆς 16 Ἰουλίου τοῦ 1504 ἔλαβε τὴν ἀρχὴν ὁ σύγχρονος Παπισμός. Ἡμεῖς ἐνεμείναμεν ἐν αὐτῇ πιστῶς. Ὁ ὀρθόδοξος, φέρ' εἰπεῖν, ἐπίσκοπος τῆς Ἐφέσου τοῦ 1927 ἀνέρχεται κατ' εὐθεῖαν καὶ ἀδιάκοπον γραμμὴν εἰς τὸν πρῶτον ἐπίσκοπον τῆς ἐπαρχίας ταύτης πρὸς τὸν ὁποῖον διηύθυνε τὴν πρὸς τοὺς Ἐφεσίους ἐπιστολὴν αὐτοῦ ὁ Ἀπόστ. Παῦλος. Ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἀρχαίας ἡμῶν λειτουργίας, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ λειτουργία τοῦ Μεγ. Βασιλείου ἀνάγεται εἰς τὸν δ' αἰ. καὶ κέκτηται ἀποστολικὴν προέλευσιν,—ἡ ρωμαϊκὴ ἡ ἀνάγουσα τὴν ἀρχὴν αὐτῆς εἰς τὸ ἔτος 1570, ἡ παρεδεγμένη ἀγγλικανικὴ ἡ λουθηρανικὴ κλ. εἶνε ὅλως διόλου νεαραί. Σύμπας ὁ χριστιανικὸς κόσμος ἦτο ἡνωμένος περὶ τὰ τέλη τῆς ζ' Οἰκουμ. Συνόδου. Ἐπὶ τῶν διατάξεων τῶν ἑπτὰ ἀκλονήτων Συνόδων ἱστάμεθα μέχρι καὶ τῆς σήμερον. Ἐάν που χριστιανική τις μερὶς εἴτε προσέθηκεν, εἴτε ἀπέρριψεν, ἡμεῖς καὶ μέχρι τοῦ νῦν οὐδ' ἓν ἐπὶ πλέον δεχόμεθα καὶ εἰς οὐδ' ἓν πιστεύομεν ἄλλο εἰ μὴ εἰς ὅ,τι πάντες ἐδέχοντο καὶ ἐπίστευον, ἡνωμένοι εἰς ἕν. Πρὸς ἀκριβεστέραν ἔκφρασιν τοῦ πράγματος δὲν ἀρκεῖ νὰ λεχθῇ ὅτι τὴν γενεαλογίαν μας ἀνάγομεν ἔστω καὶ ἀμέσως, εἰς τὴν Ἀδιαίρετον Ἐκκλησίαν. Ἀλλὰ ταπεινῶς συνειδότες τὴν εὐθύνην ἡμῶν λέγομεν ὅτι εἴμεθα αὐτὴ αὕτη ἡ Ἀδιαίρετος Ἐκκλησία.

Πῶς λοιπὸν ἡ Ρώμη ἀπεσπάσθη ἀφ' ἡμῶν καὶ πῶς μετὰ τὴν πρᾶξίν της ταύτην ἀπεσπάσθησαν ἀπ' αὐτῆς οἱ μετερρυθμισμένοι κλάδοι, τοῦτο ἀπαιτεῖ δικαιολογίαν διὰ τὴν Δύσιν, διότι ὁ πρῶτος διαμαρτυρόμενος ὑπῆρξεν ἡ Ρώμη.

Ἡ Ὀρθοδοξία πάντοτε εἴχετο μετὰ τοῦ ἀπ. Παύλου τῆς ἀληθείας ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶνε ὀργανισμός, οὗ «Κεφαλὴ ἐστιν ὁ Χριστὸς» καὶ διὰ τὸν ὁποῖον ἄλλη κεφαλὴ δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ. Καὶ ἡ Ρώμη μετὰ τῆς αὐτῆς εἰλικρινείας ἤρξατο δισχυριζομένη, ὅτι ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ θείῳ τρόπῳ ὑπάρχει γηΐνη κεφαλὴ ἢ ἀντιπρόσωπος (βικάριος): ὁ Πατριάρχης ἢ ἐπίσκοπος Ρώμης. Κατὰ τὴν ὀρθόδοξον ἔποψιν, οἱ Πρωθιεράρχαι καὶ τῶν πέντε Πατριαρχείων, εἰς ἃ τυγχάνει διῃρημένος ὁ χριστιανικὸς κόσμος, ἤτοι τῆς Ρώμης, τῆς Κων]πόλεως, τῆς Ἀλεξανδρείας, τῆς Ἀντιοχείας καὶ τῶν Ἱεροσολύμων, ἦσαν ἴσοι πρὸς ἀλλήλους κυβερνῆται καὶ ποιμένες ἕκαστος ἐν τῷ ἰδίῳ κλίματι. Ἡ Ρώμη ἐβάσισε τὴν ἀξίωσίν της ἐπὶ τοῦ γνωστοῦ περὶ τῆς «πέτρας» κειμένου καὶ ἐπὶ τοῦ ὅτι αὐτὴ μὲν εἶνε ἡ ἕδρα τοῦ ἀπ. Πέτρου, οἱ δ' ἐπίσκοποι αὐτῆς διάδοχοι τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀποστόλου. Οἱ λοιποὶ πατριάρχαι ἠμφεσβήτουν τὴν ρωμαϊκὴν ἑρμηνείαν, ἐκήρυξαν αὐτὴν νεωτερισμὸν καὶ ἐπέμενον εἰς τὸ ὅτι καὶ τότε, ὡς καὶ πάντοτε, ἡ τήρησις τῆς πίστεως παρεδόθη οὐδ' εἰς αὐτὴν ἔτι τὴν ἡνωμένην ἱεραρχίαν, ἀλλ' εἰς «σύμπαν τὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας». Καίτοι δὲ αἱ πρὸς διάστασιν ἀφορμαὶ ηὐξάνοντο, ὑπῆρξαν ἡ ἔκφρασις τῶν ριζικῶν τούτων ἀσυμφωνιῶν.

Ἡ δυτικὴ αὐτοκρατορία, ἐπαισχύντως ἐγκαταλειφθεῖσα εἰς λείαν τῶν βαρβάρων, εἶχε τὰς πολιτικὰς αὐτῆς ἀξιώσεις κατὰ τῆς πεπολιτισμένης Ἀνατολῆς. Οὕτω δὲ καὶ ἡ πολιτικὴ ἀνεμίχθη ἑκατέρωθεν εἰς τὴν ὑπόθεσιν· ἡ ριζικὴ ὅμως διάστασις ἐν τῇ ὑποθέσει ταύτῃ κυρίως περιστρέφετο περὶ τὸ ζήτημα τῆς φύσεως τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Πάπας Νικόλαος Α',

διαφωνῶν πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους του προσεπάθει νὰ τοποθετήσῃ ἐπὶ τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου τῆς Κ)λεως τὸν εὐνοούμενόν του Ἰγνάτιον· οἱ λοιποὶ τρεῖς πατριάρχαι καθήρεσαν τὸν Νικόλαον. Ὅταν βραδύτερον ὁ Ἰγνάτιος κατέλαβε τὸν θρόνον, ὁ ἴδιος ἀπέκρουσε τὴν ρωμαϊκὴν ἐπέμβασιν καὶ ἀπέθανεν ἐν διαστάσει πρὸς τὴν Ρώμην. Μετὰ τὴν κατάληψιν τοῦ θρόνου ὑπὸ τοῦ ἀντιζήλου τοῦ Ἰγνατίου, ὑποστηριζομένου ὑπὸ ἔτι μείζονος ἀριθμοῦ ἀντιπροσώπων τῆς Ρώμης, ὁ πατριάρχης τῆς Ρώμης καὶ αὖθις ἀπεκήρυξε τὴν πρᾶξιν τῶν ἀντιπροσώπων του, τοῦτο δὲ ἐπέχυσεν ἔλαιον εἰς τὴν πυράν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐν ταῖς συζητήσεσι περὶ πραγμάτων ὁποῖον ἡ χρῆσις ἐνζύμου ἄρτου εἰς τὴν Εὐχαριστίαν, ὁ Ρωμαῖος πατριάρχης ἠξίου νὰ ἐπιβάλληται μετ' αὐθεντίας, οἱ δὲ λοιποὶ πατριάρχαι ἀπήντησαν εἰς τὴν τοιαύτην ἀξίωσιν ὅτι αὕτη ἀποτελεῖ ἀξίωσιν μέρους μόνον τῆς Ἐκκλησίας ὅπως ἀποκτήσῃ δικαίωμα νὰ ἀποφασίζῃ κατὰ τοῦ συνόλου αὐτῆς. Βραδύτερον ἐπηκολούθησεν ἡ κρίσις τῆς περὶ τοῦ filioque διαφορᾶς.

Αἱ ἀντιπροσωπεύουσαι τὴν Οἰκουμενικὴν Ἐκκλησίαν καὶ ὑπ' αὐτῆς οἰκουμενικῶς γενόμεναι ἀποδεκταὶ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι καθώρισαν ὡς πρὸς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ὅτι τοῦτο ἐκπορεύεται ἐκ μόνου τοῦ Πατρός. Λέων ὁ Ρώμης διέταξε νὰ ἀναγραφῇ τὸ Σύμβολον τῆς Νικαίας ὑπὸ τοῦτον τὸν τύπον ἐπὶ τῶν πυλῶν τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγ. Πέτρου (809,· ἀλλ' ἐν Ἱσπανίᾳ, πρὸς καταπολέμησιν τοῦ ἐκεῖ ὑπολειφθέντος Ἀρειανισμοῦ, ἐκ τῆς ἀριστερᾶς τῶν ὁποίων προέρχονται οἱ ἡμέτεροι Οὐνιτάριοι, οἱ ἱερεῖς προσέθηκαν εὐλαβῶς τὴν φράσιν «καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ». Κάρολος ὁ Μέγας, ὅστις ἔσωσε τὸν Λέοντα ἀπὸ τῆς κατ' αὐτοῦ δυσαρεσκείας, ἠθέλησε νὰ διατηρήσῃ τὴν προσθήκην ταύτην, καὶ οὕτω ἡ Δύσις τὴν διετήρησε. Ἐπὶ δύο ἑκατονταετηρίδας καὶ πλέον οἱ λοιποὶ πατριάρχαι ἀπέκρουον τὴν μεταβολὴν ταύτην τῆς ἀποφάσεως τῆς Οἰκουμενικῆς Ἐκκλησίας ὡς μὴ σύμφωνον πρὸς τὴν περὶ τῆς φύσεως τῆς Ἐκκλησίας διδασκαλίαν των· καὶ ὁ Ρώμης παρέπεμπεν εἰς τὰς ἀξιώσεως αὐτοῦ, εἰς τὰ δίκαια τοῦ ἀπ. Πέτρου. Ἐπὶ τέλους ἐνεχειρίσθη τῷ Λέοντι Θ´ τὸ γράμμα διαμαρτυρίας τοῦ πατριάρχου Κων)πόλεως Μιχαὴλ τοῦ Κηρουλαρίου κατὰ τῆς καινοτομίας ταύτης. Ὁ Λέων, πεπεισμένος ὅτι θὰ ὑποστηρίξῃ αὐτὸν ἐκεῖνος, ὅστις εἶχεν ἐκθρονίσει τοῦ Σίλβεστρον Γ´, τὸν Βενέδικτον Θ´ καὶ τὸν Γρηγόριον Στ´, ἀπήντησεν ἀπειλῶν ὅτι «θὰ καθαρίσῃ—τὸ δὴ λεγόμενον—τὴν ἀχρείαν ράχιν τοῦ παιδίου δι' ὄξους καὶ ἅλατος»· ἐπειδὴ δὲ ὁ Μιχαὴλ ἀπέμεινε πιστὸς εἰς τοὺς λοιποὺς τρεῖς πατριάρχας ἐν τῇ περὶ Ἐκκλησίας διδασκαλίᾳ, οἱ Ρωμαῖοι ἀντιπρόσωποι ἀπέθεσαν ἐπὶ τῆς ἁγίας τραπέζης τῆς Ἁγίας Σοφίας τὸ ἀνάθεμα ἐκ προσώπου τοῦ Δεσπότου αὐτῶν.

Ἐντεῦθεν ἐπηκολούθησε τὸ σχίσμα. Εἶνε ἀνωφελὴς ἡ περιγραφὴ τῶν δύο ἀκάρπων ἀποπειρῶν συμβιβασμοῦ. Οἱ κατόλικοι μετ' οἴκτου θεωροῦσι τοὺς ὀρθοδόξους ὡς σχισματικούς, ἀλλ' οὐχὶ καὶ αἱρετικούς. Οἱ ὀρθόδοξοι, ἐξ ἄλλου, μὴ ἀνακαλέσαντες τὴν περὶ ρωμαίου τινὸς ἐπισκόπου ἀπόφασιν αὐτῶν, μὴ ἀνεχόμενοι δὲ πάσας τὰς μετὰ τὸ σχίσμα συγκροτηθείσας συνόδους ὡς καὶ τὰς διδασκαλίας τῆς Ρώμης ὡς οἰκουμενικάς, μετὰ λύπης θεωροῦσι τούς τε διαδόχους αὐτοῦ καὶ τὸ ποίμνιον αὐτῶν ὡς πασιφανῶς σχισματικούς, ἴσως δὲ καὶ ὡς αἱρετικούς. Ἐπὶ πλέον, τοῦ λίθου τούτου ἐκ τῆς ὅλης οἰκοδομῆς πεσόντος καὶ ἀρξαμένης τῆς διαλύσεως αὐτῆς, τὰ λοιπὰ ἐπῆλθον ὡς φυσικὰ ἐπακολουθήματα. Ἤρξατο ἡ Μεταρρύθμισις, καὶ ἀπὸ τῆς Ρώμης ἀπεσπῶντο διάφοροι μερίδες αἵτινες καθ' ἑκάστας ἤρξαντο καὶ αὗται ἀδιαλείπτως νὰ κατατεμαχίζωνται. Ἡ σύγχρονος προτεσταντικὴ περὶ Ἐκκλησίας ἀντίληψις εἶνε ἡ ἑξῆς: ἡ «Ἐκκλησία εἶνε κοινωνία ἀγαθῶν ἀνθρώπων, οἵτινες διαφωνοῦσι μὲν πρὸς ἀλλήλους εἰς πάσας τὰς γνώμας των, ἐκζητοῦσιν ὅμως μετὰ ζήλου τὴν ἀλήθειαν ἐν τῇ πλήρει πεποιθήσει ὅτι αὕτη δὲν εὑρέθη μὲν ἀκόμη, ἀλλ' οὐδὲ καὶ ὑπάρχει ἐλπὶς ὅτι θὰ εὑρεθῇ ποτέ».

Ἡ ὀρθόδοξος ἔποψις ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ζητήματος ἡ ἐκπεφρασμένη ἐν ἐπιστολῇ ἑνὸς ἐκ τῶν 25 χιλιάδων εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν ἐπιστραφέντων Λατίνων ἔχει κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον:

«Συναντῶμεν ὅμιλον ἱεραποστόλων (κατολίκων), οἵτινες εἰς ἐρώτημα περὶ τῶν δογμάτων των ἀπαντῶσι: «Σήμερον κατέχομεν ταῦτα καὶ ἐκεῖνα τὰ δόγματα· τί ὅμως θὰ προστεθῇ αὔριον εἰς ταῦτα, ἀδυνατοῦμεν νὰ εἴπωμεν, διότι ἴσως ὁ κεκτημένος τὸ δικαίωμα τοῦτο ἑτοιμάζει νέον τι, ὅπερ αὔριον θὰ ὑποχρεωθῶμεν νὰ δεχθῶμεν». Ἄλλος ὅμιλος ἱεραποστόλων (διαμαρτυρομένων) ἀπαντᾷ: «Σήμερον ἡ διδασκαλία ἡμῶν εἶνε ὁποία εἶνε· ἀλλὰ τί ἐξ αὐτῆς θὰ δυνηθῶμεν νὰ ἀπορρίψωμεν αὔριον, οὔτε ἡμεῖς τὸ γνωρίζωμεν». Ἡμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι εἴμεθα τοὐλάχιστον ὑσταθεῖς καὶ ἔμμονοι. Ἡ ὁμολογία ἡμῶν, ἀπέχουσα τοῦ μεταξὺ «φουνδαμενταλισμοῦ» καὶ «μοδερνισμοῦ» ἀγῶνος, στηρίζεται ἐπὶ τῶν ἑξῆς βάσεων: α) Τῆς Ἁγίας Γραφῆς· τὰ Εὐαγγέλια καὶ αἱ ἐπιστολαὶ ἀναγινώσκονται παρ' ἡμῖν κατὰ τὴν λειτουργίαν κλ. β) Τῶν διατάξεων τῶν ἑπτὰ Οἰκουμενικῶν Συνόδων τῆς ἀδιαιρέτου Ἐκκλησίας, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Συμβόλου τῆς Νικαίας, παρουσιαζομένου ὡς πρεσβυτέρου ἀδελφοῦ τοῦ οὕτως ἀποκαλουμένου «Ἀποστολικοῦ Συμβόλου»· ἡμεῖς οὐδὲν προσεθήκαμεν εἰς ὅ,τι ἐπίσευεν ἡ ἀδιαίρετος Ἐκκλησία, ἀλλ' οὐδὲ καὶ ἀφῃρέσαμέν τι ἀπ' αὐτοῦ. γ) Τῶν ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω προϋποτιθεμένων ἑπτὰ Μυστηρίων· τοῦ Βαπτίσματος, τοῦ Χρίσματος, τῆς Μετανοίας, τῆς Θείας Εὐχαριστίας, τοῦ Γάμου, τῆς Ἱερωσύνης καὶ τοῦ Εὐχελαίου. Ἔξω τῶν ὁρίων τούτων, ἅτινα ὑπὸ τὴν ὀρθὴν αὐτῶν ἔννοιαν εἶναι εὐρύτατα ἐν τῷ Χριστιανισμῷ, εἴμεθα ἐλεύθεροι νὰ πιστεύωμεν εἰς ὅ,τι θέλομεν. Ἡ ἡμετέρα θρησκεία εἶνε θρησκεία εὐδαιμονίας μᾶλλον ἢ ἀπαγορεύσεων, θρησκεία θετική, μὴ προσομοιάζουσα πρὸς ἐκείνας, αἵτινες ἀποτελοῦνται ἐκ τῆς καταθλιπτικῆς ἐκείνης πληθώρας τῶν ἀπαγορεύσεων «μὴ ποίει». Ἡ Ρώμη ἐμέμφθη ἡμᾶς ἀπηλλαγμένους τοῦ δόγματος τῆς «Ἀσπίλου συλλήψεως» ἐπὶ παραδοξότητι ὡς πρὸς τὴν εἰς τὴν ὑπεραγ. Θεοτόκον ὑφ'

ἡμῶν ἀπονεμομένην τιμήν, ἐνῷ ἡ ἡμετέρα διδασκαλία αὐστηρῶς διακρίνει τὴν τιμὴν ταύτην ἀπὸ τῆς μόνῳ τῷ Θεῷ προσηκούσης λατρείας. Ὑπομιμνήσκω πῶς ὁ ἐν ταῖς νήσοις Μπερμοὺτ καλὸς κἀγαθὸς γέρων Πάττων, τέως πρύτανις τοῦ πανεπιστημίου Πρίνστον, ἀπεκάλεσεν ἡμᾶς εἰκονολάτρας, ἐνῷ καὶ ἡ ἀθηναϊκὴ ἡμῶν κατήχησις δι' ἐκφράσεων ταυτοσήμων πρὸς τὰς λουθηρανικὰς ἐπικρίνει τὴν περὶ τὰς εἰκόνας κατάχρησιν ὡς ἀνύποιστον παράβασιν τῆς δευτέρας ἐντολῆς. Ἡμεῖς δὲν δεχόμεθα ὅτι ὁ Θεὸς στερεῖ τῆς σωτηρίας τὰ ἀβάπτιστα βρέφη· ἀλλ' ἀφήνομεν ἀνοικτὸν τὸ ζήτημα τῆς μέσης καταστάσεως τῶν ψυχῶν μεταξὺ τοῦ θανάτου καὶ τῆς κοινῆς ἀναστάσεως, διότι οὕτω καὶ αἱ Σύνοδοι ἔπραξαν.

Οἱ κατόλικοι καὶ οἱ τῆς Ἄνω Ἐκκλησίας (High Church) μέμφονται, βεβαίως, ἡμᾶς, ὅτι ἐν τῇ πράξει τῆς λατρείας ἡμῶν εἴμεθα καθ' ὑπερβολὴν «ὑψηλοεκκλησιαστικοὶ» (συντηρητικοί). Καὶ πράγματι: ἂν ἐκεῖνοι ἀνάπτουν ἓν κηρίον, ἡμεῖς ἀνάπτομεν τρία· καὶ ἂν χρησιμοποιοῦν ὀλίγον λίβανον, ἡμεῖς περισσότερον· καὶ ἂν ἐκεῖνοι κάμπτουν τὸ γόνυ, ἡμεῖς «μετανίζομεν» πίπτοντες πρηνεῖς ἐπὶ τῆς γῆς. Ἐπισκοπιανός τις ἱερεὺς ἱστάμενος πλησίον μου ἐν τῷ ἐν Παρισίοις ρωσικῷ ναῷ ἀνέκραξε μετ' ἀγανακτήσεως: «Μὲ τὰς μετανοίας σας μᾶς ἐβγάλετε ἔξω ἀπὸ τὸν τάπητα»!

Ἐν τούτοις, ἂν κατὰ τὰς περισσοτέρας τῶν προσευχῶν μας φερώμεθα ὡς καλβινισταί, τοῦτο ἀποτελεῖ διάταξιν τῆς ἐν Νικαίᾳ Συνόδου ἐκείνης, ἧς τὴν 600ὴν ἀμφιετηρίδα πρό τινος ἐπανηγύρισε σύμπας ὁ χριστιανικὸς κόσμος καὶ τῆς ὁποίας τὸ Σύμβολον λέγει ὅτι ἀποδέχεται. Ἡ βυζαντινὴ ἡμῶν ἀρχιτεκτονικὸς εἶνε ἡ μοναδικὴ διὰ ναὸν ἔκπαλαι πεποιημένη. Παρ' αὐτὴν ἡ γοτθικὴ εἶνε νεωτάτη. Ἀπαγορεύομεν ἀπολύτως τὴν ἐν τοῖς ναοῖς χρησιμοποίησιν ὀργάνων· ἀλλ' ἡ ἡμετέρα ρωσικὴ μουσικὴ ὑπὸ πάντων θεωρεῖται ὡς ἡ ἀρίστη ἐν τῷ κόσμῳ ἐκκλησιαστικὴ μουσική.. Τὴν αὐτήν, τέλος, ἐλευθερίαν ἀσπαζόμεθα καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ λειτουργικῇ πράξει, ὁποίαν καὶ ἐν τῷ ἐπέκεινα τῆς δογματικῆς σφαίρας πεδίῳ τῆς σκέψεως: ἡ λειτουργία ἡμῶν τελεῖται ἐν γλώσσῃ καταληπτῇ εἰς τὸν λαόν. Τὰ παιδία ἀτενίζουσι πρὸς τὸν ἱερέα καὶ ἐννοοῦσιν αὐτὸν ὁσάκις κηρύττει· πολὺ ὀλίγαι κινήσεις τοῦ σώματος εἶνε ὑποχρεωτικαὶ παρ' ἡμῖν κατὰ τὸν χρόνον τῆς προσευχῆς· ἔχομεν πλήρη ἐλευθερίαν κινήσεως. Ἀποκαλεῖτε ἑαυτοὺς «δούλους τοῦ Θεοῦ»· πράγματι δὲ οὕτω καὶ φέρεσθε, ὡς δοῦλοι δηλαδὴ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ κυρίου σας· ἡμεῖς εἴμεθα «τέκνα» τοῦ Θεοῦ, καὶ φερόμεθα ὡς παιδία ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός μας.

Τοιαύτην ἔχουσα ἱστορίαν καὶ τοιαύτην πίστιν καὶ λατρείαν ἡ Ὀρθοδοξία προσδοκᾷ τὴν παρουσίαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν, τῆς μόνης αὐτῆς Κεφαλῆς. Ἐστερημένη τοῦ μεγίστου καθεδρικοῦ αὐτῆς ναοῦ, τῆς ἰουστινιανῆς ἐν Κων]πόλει Ἁγίας Σοφίας μεταβεβλημένης νῦν εἰς μουσουλμανικὸν τέμενος· κατὰ τὸ ἥμισυ σχεδὸν καταληστευθεῖσα τὰς θαυμασίας της βασιλικὰς καὶ γυμνωθεῖσα παντὸς αὐτῆς τοῦ πλούτου ἐν Ρωσίᾳ, ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία μέχρι καὶ τοῦ νῦν παραμένει ὁ φύλαξ τοῦ ἁγίου Τάφου τοῦ Κυρίου, τὰ δὲ ἑκατὸν καὶ ὀγδοήκοντα ἑκατομμύρια τῶν ἀνὰ τὴν οἰκουμένην πιστῶν (μετὰ τοῦ ὁλονὲν αὐξανομένου ἡμίσεως ἑκατομμυρίου ἐν Ἀμερικῇ) εἶνε μέχρι τῆς σήμερον οἱ θεματοφύλακες τῆς ἀμεταβλήτου Ἀποκαλύψεως. Τὸ βιβλίον τοῦ μαρτυρολογίου σας ἤδη ἐκλείσθη. Τὸ αἷμα ὅμως τῶν ἰδικῶν μας μαρτύρων καὶ ἣν στιγμὴν χαράσσω τὰς γραμμὰς ταύτας ἢ ὑμεῖς τὰς ἀναγινώσκετε, ἐξακολουθεῖ χυνόμενον. Ἴσως δὲν θὰ εἶνε «σπορὰ» τῆς Ἐκκλησίας· ἐν τῇ ἁγίᾳ Γραφῇ δὲν ὑπάρχει ἐπαγγελία περὶ ὁριστικοῦ θριάμβου τοῦ Χριστιανισμοῦ πρὶν ἢ ἐπέλθῃ πλήρης εἰρήνη τοῦ κόσμου· ὑπάρχει ὅμως ἐπαγγελία, ὅτι εἴμεθα ἡμεῖς· τὸ γνωρίζομεν ἐκ τοῦ ὅτι ἐτηρήσαμεν τὴν ποτὲ τοῖς ἁγίοις παραδοθεῖσαν πίστιν χωρὶς εἰς αὐτὴν οὐδὲν νὰ προσθέσωμεν, οὐδὲ νὰ ἀφαιρέσωμέν τι ἀπ' αὐτῆς.

Διανύομεν σήμερον ἐποχὴν δισειδαιμονιῶν καὶ προλήψεων. Ἡ ἀνθρωπότης, διελθοῦσα διὰ τῶν φειδιακῶν γοητευμάτων καὶ τῶν ἀϊνσταϊκῶν αἰνιγμάτων, ἀντικατέστησε τὸν ἀγροῖκον ὑλισμὸν τοῦ παρελθόντος αἰῶνος διὰ τῆς τάσεως τοῦ νὰ κρατηθῇ ἀπὸ κάτι καὶ νέον καί, συγχρόνως, μυστηριῶδες. Ὁ κατὰ τὸ ἥμισυ ἀγράμματος λαός μας εἶνε ἕτοιμος ὅλως ἀνεξετάστως νὰ ἀρνηθῇ παντελῶς τοῦ Θεόν, ἤ, ἐπ' ἴσης ἀνεξετάστως, νὰ δεχθῇ Αὐτὸν ὡς νέαν τινὰ ἀφαίρεσιν, ἀρκεῖ νὰ εἶνε ἐπαρκῶς ἀφῃρημένη. Τὸ μόνον εἰς τὸ ὁποῖον οὐδέποτε ἡ ἀνθρωπίνη αὐτὴ μᾶζα θὰ πιστεύσῃ, εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον γνωρίζει. Δὲν θὰ πιστεύσῃ εἰς τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, δὲν θὰ πιστεύσῃ, καὶ εἰς τὸ ὅτι «ὁ Θεὸς ἐγένετο Ἄνθρωπος». Κατὰ τόσον κρίσιμον ἐποχὴν ὑπάρχει πραγματικῶς ἀνάγκη ἑνώσεως τῶν ὀλίγων ἐκείνων, οἵτινες ἐμμένουσιν ἐν τῇ πίστει. Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἐπ' ἐσχάτων διεσκέφθησαν ἐπὶ τοῦ πράγματος· ἡμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι οὐδέποτε ἐλησμονήσαμεν τοῦτο. Ἀπ' αὐτῶν τῶν πρώτων ἡμερῶν ἀκαταπαύστως δεόμεθα ἐν ἑκάστῃ λειτουργίᾳ «ὑπὲρ εὐσταθείας τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν *καὶ τῆς τῶν πάντων ἑνώσεως*».

Τοῦτο δὲ εἶνε ὀρθόν, διότι ἡμεῖς μέχρι καὶ τῶν ἐλαχίστων δεχόμεθα ὅ,τι ἀληθῶς καθολικὸν ἐν Ρώμῃ καὶ ἀποκρούομεν μόνον τοὺς ψευδεῖς αὐτῆς νεωτεριστικοὺς τοπικισμούς. Ἡμεῖς, τοὺς ὁποίους ἡ Μεταρρύθμισις οὐδέποτε ἔθιξε, περιλαμβάνομεν πάσας τὰς βεβαιώσεις τοῦ προτεσταντισμοῦ, ἐκτὸς μόνον τῆς ἀρνήσεως τῆς Ἐκκλησίας ἐκείνης, ἥτις προηγήθη τῆς Ρωμαϊκῆς, ἀφ' ἧς ὁ Προτεσταντισμὸς ἀπεσχίσθη. Ἡμεῖς, οἵτινες, ὡς καὶ τὰ δύο τρίτα τοῦ λοιποῦ κόσμου, προσφεύγομεν πρὸς τοὺς ἰατρούς, οὐδαμῶς διὰ ταῦτα καὶ ἀμελοῦμεν τῆς διδασκαλίας τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἁγ. Ἰακώβου, ὡς δὲ δὲν περιορίζομεν τὸ Εὐχέλαιον ἡμῶν εἰς τὴν θεραπείαν τῶν σωματικῶν μόνον νόσων, οὕτω καὶ δὲν προορίζογεν αὐτὸ διὰ τὴν στιγμὴν μόνον ἐκείνην, καθ' ἣν ἐπίκειται ἤδη ὁ θάνατος. Ποῖος πνευματιστὴς διατελεῖ εἰς τοιαύτην σχέσιν πρὸς τοὺς νεκρούς του— ἂν οὕτως ἐκληφθῇ ἡ ἡμετέρα περὶ κοινωνίας πρὸς τοὺς ἁγίους διδασκαλία—ὁποίαν τινὲς ἐξ ἡμῶν ἔχουσιν ἐν πεποιθήσει πρὸς τοὺς ἰδικούς των. Ὅταν ὁ οὐνιβερσαλιστὴς ἐκ-

πλήττεται ἐπὶ τῷ ὅτι ἐλπίζομεν ὅτι θὰ σωθῶσι καὶ οἱ μὴ ὀρθόδοξοι φιλόσοφοι τῶν ἀρχαίων χρόνων, θὰ τοὺς ὑπενθυμίσωμεν ὅ,τι συχνὰ λησμονεῖ· ἤτοι ὅτι «ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Πατρός μου μοναὶ πολλαί εἰσι». Ἡ οὐσία τοῦ ἐπισκοπαλισμοῦ εἶνε ἡ ἐπισκοπικὴ μορφὴ τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως· τοῦτο ἀποτελεῖ ἔμμεσον, οὐχὶ ἄμεσον, ἀποστολικὴν διαδοχήν.

Παρ' ἡμῶν ἔχει πολλὰ ἡ καλβινικὴ θεωρία περὶ τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ ὡς «ὑψίστου σκοποῦ τῶν ἀνθρωπίνων τάσεων», ἡ Κουακερικὴ αἴσθησις τῆς συμπαρουσίας τῆς θεότητος, ἡ λουθήρειος ἐναντίωσις κατὰ τῶν μετὰ τὴν ἐποχὴν τῶν πατέρων καινοτομιῶν, ἡ πλήρης κατάδυσις τῶν Βαπτιστῶν, ὁ ζῆλος τῆς προσευχῆς τῶν Μεθοδιστῶν καὶ ἄλλων Εὐαγγελικῶν. Πάντα ταῦτα ὑπάρχουσι παρ' ἡμῖν διότι ὑπῆρχον καὶ ἐντῇ ἀδιαιρέτῳ Ἐκκλησίᾳ· ἐπειδὴ δὲ ἡμεῖς *εἴμεθα* ἡ ἀδιαίρετος Ἐκκλησία αὕτη, κατ' ἀκολουθίαν καὶ πρῶτοι ἡμεῖς εἴχομεν αὐτά.

Ἐπειδὴ ὁ ὅλη ἐμφάνισις ἡμῶν βασίζεται ἐπὶ τῆς πραγματικῆς τηρήσεως τῆς πίστεως καὶ τῆς πράξεως τῆς Ἀδιαιρέτου Ἐκκλησίας, διὰ τοῦτο δὲν δυνάμεθα κατ' οὐδὲν νὰ ἀποστῶμεν αὐτῆς· ἀκριβῶς δὲ διὰ τοῦτον τὸν λόγον, ἐφ' ὅσον δῆλα δὴ οὐδὲν θὰ δεχθῶμεν οὔτε πλέον οὐδ' ἔλαττον ἐκείνου, ὅπερ «πάντοτε καὶ πανταχοῦ ἦτο δεκτὸν ὑπὸ πάντων τῶν χριστιανῶν» ἐν τῇ Ἀδιαιρέτῳ Ἐκκλησίᾳ, ἡμεῖς καὶ μόνον ἡμεῖς δυνάμεθα νὰ εἴμεθα ἡ Via Media—ἡ Μέση ὁδὸς—ἐκείνη, τὴν ὁποίαν μετὰ τόσης θλίψεως καὶ εἰς μάτην ἐξεζήτει ὁ ἄγγλος ἱερεὺς καὶ ρωμαῖος καρδινάλιος Newma. « Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον, ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος» *

* Τὸ χωρίον τοῦτο ἐν τῇ πρωτοτύπῳ κεῖται ἑλληνιστί

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΞ ΑΓΓΛΙΑΣ

Τὸ συνέδριον τῶν Ἀγγλοκαθολικῶν.—Τὰ διαζύγια ἐν Ἀγγλίᾳ.—Ἡ ἀντιθρησκευτικὴ προπαγάνδα τῶν σοβιέτ.

Ἐν τῇ Ἀλβερτείῳ αἰθούσῃ (Albert Hall)—μιᾷ τῶν μεγαλυτέρων αἰθουσῶν τοῦ κόσμου ὁλοκλήρου, οἰκοδομηθείσῃ τῷ 1867-1871 καὶ περιλαμβανούσῃ 10000 πρόσωπα περίπου—πρόκειται νὰ συνέλθῃ τῇ 4 Ἰουλίου τὸ Γ' Ἀγγλοκαθολικὸν Συνέδριον ὅπερ θὰ διαρκέσῃ περὶ τὴν ἑβδομάδα. Αἱ ἐργασίαι τοῦ Συνεδρίου θὰ ἀφιερωθῶσιν εἰς τὴν μελέτην τοῦ μυστηρίου τῆς Θείας Εὐχαριστίας. Τὸ περιοδικὸν Church Times ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ ποιούμενον λόγον περὶ τοῦ Συνεδρίου λέγει ὅτι τοῦτο θὰ σημειώσῃ ἐποχὴν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν Συνεδρίων λόγῳ τῆς ἐξαιρετικῆς σημασίας τοῦ θέματος, ὅπερ θ' ἀπασχολήσῃ αὐτό. Εἶναι γνωσταί, λέγει, αἱ εὐρύταται συζητήσεις, αἵτινες διεξάγονται ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ Βιβλίου Προσευχῶν περὶ τὸ μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας καὶ δὴ περὶ τοῦ ἂν δέον καὶ παρ' ἡμῖν νὰ εἰσαχθῇ τὸ σύστημα τῆς παρακαταθήκης ἡγιασμένου ἄρτου καὶ οἴνου διὰ τοὺς ἀσθενεῖς (Reservation). Ἀφ' ἑτέρου, λέγει, τὸ μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας «εἶναι τὸ κέντρον καὶ τὸ ζωτικώτερον σημεῖον τῆς θρησκείας τοῦ Χριστοῦ· συνεχίζει τὸ ἔργον τοῦ Λυτρωτοῦ ἡμῶν ἐπὶ τῆς γῆς· ἑνώνει τὸν ἄνθρωπον μετὰ τοῦ Θεοῦ χρησιμεῦον ὡς κλίμαξ ἑνωτικὴ τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τοῦ οὐρανοῦ· καθιστᾷ τὸν ἄνθρωπον ἱκανὸν νὰ ζήσῃ ζωὴν πνευματικὴν καὶ ἀποτελεῖ ἀέναον πηγὴν θείας δυνάμεως διὰ τὰς ψυχὰς τῶν χριστιανῶν». Τὰς αὐτὰς ἡμέρας θὰ γίνωσι Συνέδρια ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας πόλεις τῆς Ἀγγλίας. Αἱ δὲ προσευχαὶ καὶ οἱ ἐκκλησιαστικοὶ ὕμνοι, οἵτινες θὰ ψαλῶσι κατὰ τὰς ἐργασίας τοῦ Συνεδρίου, ὡς καὶ αἱ ὁμιλίαι τῶν διαφόρων ρητόρων, ἐλήφθη πρόνοια ὅπως μεταδοθῶσι διὰ τοῦ ἀσυρμάτου εἰς ἅπασαν τὴν Ἀγγλίαν «ἵνα μετάσχωσι τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τῶν συνέδρων καὶ τῆς ἀναζωογονήσεως τῆς πίστεως αὐτῶν καὶ πάντες ὅσοι δὲν θὰ δυνηθῶσι νὰ ἔλθωσιν εἰς Λονδῖνον». Εἰς τὸ Συνέδριον προσκληθέντες θὰ παραστῶσι, τῇ 8 Ἰουλίου, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θυατείρων κ. Γερμανὸς καὶ ὁ χαράττων τὰς γραμμὰς ταύτας, ὅστις θὰ δώσῃ προσεχῶς εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς «Ἐκκλησίας» περίληψιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου.

***

Πρό τινων ἡμερῶν ὁ λόρδος πρόεδρος τῶν δικαστηρίων τῆς Ἀγγλίας Hewart ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ἑορτῆς δοθείσης ἐν τῷ Δημαρχειακῷ μεγάρῳ τοῦ Λονδίνου ἐξεφώνησε λόγον, εἶπε δὲ μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς: «Μέχρι τοῦδε τὰ δικαστήρια ἐξεδίκαζον τὰς ὑποθέσεις διαζυγίων κατὰ εἰκοσάδας· τώρα δὲ ἐκδικάζουσιν αὐτὰς κατὰ χιλιάδας. Καὶ ὅμως, εἶπεν, ὑπάρχουσιν ἀκόμη πολλοὶ ἄνθρωποι ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ... μὴ διεζευγμένοι». Ἡ τραγικὴ αὕτη δήλωσις, ἥτις κατέληξεν εἰς εὐφυολογίαν προκαλέσασαν τὸν γέλωτα τῶν παρισταμένων, σχολιάζεται μετ' ἀπογοητεύσεως καὶ δυσοιώνων προβλέψεων ὅσον ἀφορᾷ τὸ μέλλον τῆς ἀγγλικῆς κοινωνίας καὶ δὴ τοῦ θεσμοῦ τῆς οἰκογενείας. Ὁ καθολικὸς ἰδίᾳ Τύπος ἐπιτίθεται κατὰ τοῦ εὐφυολόγου ρήτορος, ὅστις, λέγουσιν, ἄλλο πεδίον ἔδει νὰ ἐκλέξῃ πρὸς ἐπίδειξιν τῆς δεινότητος αὐτοῦ περὶ τὸ εὐφυολογεῖν καὶ ἄλλα θέματα περὶ τὰ ὁποῖα δύναταί τις διατρίβων νὰ ἀστεΐζηται χωρὶς νὰ πληγώνῃ τὸ αἴσθημα τῆς εὐλαβείας καὶ τιμῆς πρὸς τὴν οἰκογένειαν καὶ τὸν ἱερὸν προορισμὸν αὐτῆς. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲ ταύτῃ ἐξαίρουσι τὴν γραμμὴν ἣν ἀκολουθεῖ ἡ Ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία ἐν τῷ ζητήματι τοῦ διαζυγίου. Πλὴν ὁ λόρδος δικαστὴς δὲν περιωρίσθη εἰς τὴν ὡς ἄνω δήλωσιν αὐτοῦ, ἀλλὰ ἐπρότεινε καὶ ἄλλους τρόπους λύσεως τοῦ γάμου πρὸς διευκόλυνσιν τῶν διαζυγίων «διὰ νὰ γίνωσιν αἱ χιλιάδες τῶν διαζυγίων δεκάδες χιλιάδων» ὅπως λέγουσιν οἱ «Ἐκκλησ. Τάϊμς». Τὸ τελευταῖον τοῦτο περιοδικὸν σχολιάζον τὰς ὡς ἄνω δηλώσεις λέγει ὅτι ἡ διάλυσις τῆς οἰκογενείας ὀφείλεται εἰς τὴν ἐκστρατείαν τοῦ Μπολσεβισμοῦ κατὰ τοῦ χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ. Ὁ γάμος, λέγει, ἔχει πρὸ πολ-

λοῦ ἀπολέσει ἐν Ρωσσίᾳ τὴν σημασίαν τὴν ὁποίαν ἔχει δ'ἡμᾶς τοὺς χριστιανούς. Εἶναι, ὅμως, λέγει, παράδοξον ὅτι πρόσωπα ἐντεταλμένα νὰ περιφρουρῶσι τὴν ἰδιοκτησίαν, τοὺς νόμους καὶ τὴν τάξιν, συνωμοτοῦσι κατὰ τοῦ θεσμοῦ ἐκείνου, ἄνευ τοῦ ὁποίου ἡ ζωὴ τῆς Εὐρώπης μέλλει νὰ ἐκμηδενισθῇ.

* * *

Ἡ κομμουνιστικὴ νεολαία τῆς Ἀγγλίας ἐξέλεξε πρό τινων ἑβδομάδων ἓξ παιδία 10-13 ἐτῶν, ἵνα μεταβῶσιν ὡς ἀντιπρόσωποι τῶν ἄγγλων κομμουνιστῶν νέων εἰς τὸ παιδικὸν κομμουνιστικὸν συνέδριον, ὅπερ πρόκειται ἐν Μόσχᾳ νὰ συνέλθῃ. Καὶ ἠρνήθη μὲν τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν νὰ θεωρήσῃ τὰ διαβατήρια τῶν μικρῶν κομμουνιστῶν, πλὴν οὗτοι διὰ τῶν ἐνεργειῶν τῆς ἐν Ἀγγλίᾳ κομμουνιστικῆς προπαγάνδας κατώρθωσαν νὰ ἐπιβιβασθῶσι ρωσικοῦ πλοίου ἐν τῷ Ταμέσει ναυλοχοῦντος καὶ νὰ ἀναχωρήσωσιν εἰς Ρωσσίαν. Ἐξ ἀφορμῆς τοῦ γεγονότος τούτου τὸ ἐκκλησιαστικὸν περιοδικὸν The Tablet δημοσιεύει ἄρθρον ἀφορῶν τὴν ἀντιθρησκευτικὴν προπαγάνδαν μεταξὺ τοῦ παιδικοῦ κόσμου τῶν ρώσσων κομμουνιστῶν ἔχον ἐν περιλήψει οὕτω: «Δὲν πρέπει νὰ νομίζωμεν ὅτι μετὰ τὴν ἀπέλασιν ἐξ Ἀγγλίας τῶν ἐπισήμων πρακτόρων τῶν Σοβιὲτ ἀπηλλάγημεν τοῦ κομμουνιστικοῦ κινδύνου. Οἱ κομμουνισταὶ ἐπιβουλεύονται ἤδη κατὰ τὸν σατανικώτερον τρόπον τὴν νεολαίαν ὅλου τοῦ κόσμου καὶ τῆς Ἀγγλίας ἰδίως. Ὁ Μπουχάριν—διακεκριμένος κομμουνιστὴς δημοσιογράφος καὶ μέλος τῆς Σοβιετικῆς Κυβερνήσεως—κατὰ τὸ 1924 ἐδήλωσεν ὅτι ἡ προπαγάνδα πρέπει νὰ στραφῇ κατὰ τῆς νεολαίας. Ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν ρώσσων κομμουνιστῶν ἐγένοντο τὰ συνέδρια τῆς κομμουνιζούσης νεολαίας ἄλλοτε ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ τὸ πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν. Ἡ κομμουνίστρια παιδαγωγὸς κ. Κατάνσκαγια ἐδημοσίευσεν ἄρθρον ἐπιγραφόμενον «Μέθοδοι ἀντιθρησκευτικῆς διδασκαλίας εἰς τὰ σχολεῖα τῶν Σοβιὲτ τῆς προκαταρκτικῆς ἐκπαιδεύσεως». Ἐν αὐτῷ διακηρύττει ὅτι ἡ ἀντιθρησκευτικὴ ἐργασία πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ τῆς εἰσόδου τοῦ παιδίου εἰς τὸ σχολεῖον, ἡ δὲ θρησκευτικὴ πίστις καὶ ἡ περὶ Θεοῦ ἰδέα νὰ ἀντικατασταθῇ ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς ἰδέας τῆς μηχανῆς τὴν ὁποίαν ὁ ἄνθρωπος δημιουργεῖ διὰ τῶν ἰδίων του χειρῶν. Εἰς ἄλλο τεῦχος τοῦ αὐτοῦ περιοδικοῦ λέγεται ὅτι ἡ διδασκαλία περὶ θρησκείας ἀποτελεῖ τὸ μεγαλύτερον ἔγκλημα κατὰ τοῦ παιδός. Δεκαπέντε δὲ ὁλόκληροι σελίδες ἀφιεροῦνται εἰς τὴν ἐξέτασιν καὶ εὕρεσιν τῶν καλυτέρων μεθόδων πρὸς ἐκρίζωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος ἐκ τῆς ψυχῆς τῶν παιδίων. Εἷς Ἄγγλος Κομμουνιστὴς εἶπε πρό τινος: «Εἶμαι ἄθεος ὅπως καὶ οἱ λοιποί σύντροφοί μου. Πιστεύομεν ὅτι ἡ θρησκεία εἶναι τὸ ὄπιον ὄντως τοῦ λαοῦ. Ὁ δὲ νῦν ὑπουργὸς τῆς παιδείας ἐν Ρωσσίᾳ συνώψισε τὴν περὶ θρησκείας καὶ χριστιανισμοῦ ἰδεολογίαν τῶν Σοβιὲτ εἰπὼν «μισοῦμεν τοὺς χριστιανούς»: Περαιτέρω δ' ἐκτίθεται ἡ ἠθικὴ κατάστασις τῶν νέων ἐν Ρωσσίᾳ ἡ ἐκ τῆς ὡς ἄνω θρησκευτικῆς ἰδεολογίας ἀπορρέουσα καὶ περιγράφεται ὡς φρικωδῶς οἰκτρά, διεφθαρμένη ἀπιστεύτως καὶ φθάνουσα εἰς τὰ ὅρια τῆς κτηνωδίας. Τὸ περιοδικὸν ἐπιλέγει: «σήμερον ἡ Ρωσσία σφαδάζει ὑπὸ τὸ πέλμα ἐκείνων, οἵτινες εἶναι φονεῖς ὄχι μόνον σωμάτων, ἀλλά, τὸ καὶ τραγικώτερον, ψυχῶν. Τὸ παιδαγωγικὸν σύστημα τῶν Σοβιὲτ ἐσφαγίασεν ἠθικῶς 2.000.000 νέων».

Λονδῖνον 25 Ἰουνίου 1927

† ὁ Μ. Ἀρχιμανδρ. ΜΙΧ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΝΕΟΣ ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ

Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἀπηύθυνε τῇ 25 Ἰουνίου πρὸς τὸν Εἰσαγγελέα τὸ ἑξῆς χαρακτηριστικώτατον ἔγγραφον:

Κύριε Εἰσαγγελεῦ,

Ὡσεὶ μὴ ἤρκουν τὰ διάφορα ἄλλα μέσα, δι' ὧν ἐπιδιώκεται συστηματικῶς ἡ ἠθικὴ διαφθορὰ τοῦ λαοῦ, τὰ αἰσχρὰ δημοσιεύματα, αἱ ἀσελγεῖς κινηματογραφικαὶ καὶ θεατρικαὶ παραστάσεις, τελευταίως ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν νέον σατανικὸν μέσον προπαγάνδας τῆς διαφθορᾶς. Εὐσεβεῖς τινες πολῖται ἐπληροφόρησαν ἡμᾶς, ὅτι ἐντὸς τῶν κυτίων σιγαρέττων ἀντὶ ἄλλης ρεκλάμας τίθενται εἰκόνες γυμνῶν γυναικῶν. Ἐκπλήσσεταί τις ἀληθῶς πῶς οἱ θέλοντες νὰ διαφημίσωσι τὸ ἐμπόρευμά των ἐσκέφθησαν τοιοῦτόν τι, μὴ ἔχοντες πιθανῶς συναίσθησιν τοῦ διαπραττομένου μεγάλου κακοῦ, ἀλλὰ πάντως ὑπελόγισαν ὅτι τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας τὸ ἠθικὸν αἰσθητήριον ἐπὶ τοσοῦτον, δυστυχῶς, ἤρξατο ἀμβλυνόμενον, ὥστε νὰ γίνωνται ἀνεκτὰ τοιαῦτα θεάματα, νὰ εἰσάγωνται εἰς τὰς οἰκίας ὑπὸ τῶν γονέων, νὰ προσπίπτωσιν εἰς τὴν παρατήρησιν τῶν μικρῶν παιδίων. Ἀλλὰ τοιαύτη ἠθικὴ κατάπτωσις, καθιστῶσα οὐ μόνον ἀνεκτὰ ἀλλ' ἴσως καὶ εὐχάριστα τοιαῦτα θεάματα ἀναιδῆ, λεληθότως παράγεται ἐν τῇ κοινωνίᾳ ὑπὸ ὡρισμένων ἀτόμων, ἐκμεταλλευομένων, τὸ δὴ λεγόμενον, τὰς ἀδυναμίας τοῦ κοινοῦ.

Καθῆκον δὲ τῆς Πολιτείας εἶναι νὰ προλαμβάνῃ τὴν ἐκμετάλλευσιν ταύτην καὶ νὰ κολάζῃ τοὺς ἐκμεταλλευτάς, ὅταν ἰδίως οὗτοι θίγωσι τὰς ἠθικὰς βάσεις τῆς κοινωνίας καὶ ὅταν διὰ συστηματικῆς προπαγάνδας τῆς διαφθορᾶς ἐπιδιώκωσι νὰ ἐξαφανίσωσιν ἐν τῇ κοινωνίᾳ τὰ ἠθικὰ καὶ μεγάλα ἰδεώδη καὶ νὰ παρεισάγωσιν ἀντ' αὐτῶν τὰς ὀρέξεις καὶ τὰς ὁρμὰς πρὸς κτηνώδεις ἀπολαύσεις. Ἐὰν τοιαῦται ὁρμαὶ καὶ ὀρέξεις ἐπικρατήσουν ἐν τῇ κοινωνίᾳ, ἐὰν σαπίσῃ ὁ ὀργανισμὸς αὐτῆς ἐκ τῆς ἠθικῆς διαφθορᾶς, τίποτε πλέον δὲν δύναται νὰ μείνῃ εἰς τὴν θέσιν του. Ἡ ἀνατροπὴ καὶ ἡ τελεία κατάρρευσις θὰ ἐπακολουθήσωσι κατ' ἀναπότρεπτον ἀνάγκην. Ἐν τῇ ἠθικῇ διαφθορᾷ δὲν ἔχουσι θέσιν τὰ ὑψηλὰ ἰδεώδη, ἡ οἰκογένεια, τὸ

ἔθνος, ὁ πατριωτισμός, ἡ τιμή, ἡ πίστις. Ἐξαφανίζονται αἱ ἠθικαὶ ἀξίαι καὶ μένει μόνον ὁ ὑλισμὸς καὶ ὁ κτηνώδης ἡδονισμός, εἰς ὃν μετὰ μανίας ζητοῦσι νὰ ἐξωθήσωσι τὴν κοινωνίαν μας οἱ διάφοροι πεπωρωμένοι ἐκμεταλλευταὶ αὐτῆς καὶ προαγωγοὶ τῆς ἀσελγείας. Ἡ κοινωνία ἡ ἑλληνικὴ ἔχει ἀνάγκην προφυλάξεως ἀπὸ τοῦ ἐκφυλισμοῦ, νομίζομεν δ' ὅτι ἡ εἰσαγγελικὴ ἀρχὴ δύναται εἴτε τοὺς κειμένους ἐφαρμόζουσα νόμους, εἴτε ἐν ἀνάγκῃ καὶ αὐστηροτέρους προκαλοῦσα νόμους νὰ προφυλάξῃ τὴν κοινωνίαν διὰ τῆς ἀναστοτῆς καὶ τελείας καταργήσεως τῆς προπαγάνδας τῆς ἠθικῆς διαφθορᾶς. Ὅθεν παρακαλοῦμεν ὑμᾶς ὅπως ἐπιληφθῆτε τοῦ σοβαρωτάτου ζητήματος, εἰδικώτερον δὲ μεριμνήσητε ἵν' ἀπαγορευθῇ ἡ ἀπρέπεια καὶ ἀσχημοσύνη τῶν παρεμβαλλομένων εἰς τὰ κυτία σιγαρέττων εἰκόνων γυμνῶν γυναικῶν, διὰ τῶν ὁποίων εἰκόνων μεγίστη ἠθικὴ ζημία προσγίνεται εἰς τὴν κοινωνίαν.

Ὑμέτερος πρὸς Κύριον Εὐχέτης
Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΣΚΑΡΙΦΗΜΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ ΤΩΝ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ

Γον

ΘΕΟΦΙΛΟΣ ΒΛΑΧΟΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Κατὰ Σεπτέμβριον (14) τοῦ 1852 ἐχειροτονήθη ἀρχιεπίσκοπος Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας ὁ ἐκ Πατρῶν Θεόφιλος Βλαχοπαπαδόπουλος, διάκονος τοῦ ἀοιδίμου Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦ. Οὗτος ἀντὶ τοῦ μέχρι τῶν ἡμερῶν του μητροπολιτικοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος[1] ἀνέδειξε τοιοῦτον τὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος, διότι πλησίον τούτου κατῴκει. Κατὰ τὸ 1854 διετέλεσε συνοδικός[2]. Ἡ ἐξωτερική του ἐμφάνισις ἀπέναντι τοῦ ποιμνίου του ἦτο μεγαλοπρεπής, αἱ θρησκευτικαί του περιοδεῖαι ἐτελοῦντο λίαν πομπωδῶς μετὰ πολυμελοῦς συνοδείας καὶ ἵππων καὶ ἀστυνομικῶν, καὶ αἱ γενναιοδωρίαι του φέρονται εἰσέτι εἰς τὰ στόματα τοῦ λαοῦ. Ἐν τούτοις δὲν ἐμερίμνησεν οὔτε περὶ ἱδρύσεως μητροπολιτικοῦ οἰκήματος, οὔτε περὶ συστάσεως ἱερατικῆς Σχολῆς. Ἡ ὅλη ἀρχιερατική του δρᾶσις περιωρίζετο εἰς τὰς λειτουργίας, εἰς τὴν ἔκδοσιν ἀδειῶν γάμων, ἐπιτιμίων, εἰς τὰς χειροτονίας, ἐγκαίνια, δοξολογίας, διορισμούς, μεταθέσεις καὶ τιμωρίας τῶν κληρικῶν. Τὸ κήρυγμα τοῦ θείου λόγου, τὸ μυστήριον τῆς μετανοίας καὶ ἐξομολογήσεως καὶ ἡ σύστασις φιλανθρωπικῶν καταστημάτων καὶ σωματείων ἐντελῶς παρημελήθησαν. Τὰ ἐπιτίμια ἐξεδίδοντο καθ' ἡμέραν κατὰ δεκάδας οὕτως ὥστε ἡ Ἱ. Σύνοδος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 3398 τῆς 14ης Ἰουλίου 1853 Ἐγκυκλίου συνίστα τοῖς ἐπισκόποις νὰ ἀποφεύγωσι τὴν συχνὴν χρῆσιν τῶν ἐπιτιμίων καὶ νὰ ἀσχοληθῶσιν εἰς τὴν θρησκευτικὴν καὶ ἠθικὴν τοῦ ποιμνίου των μόρφωσιν. Ὅλος ὁ κλῆρος, ἐγκαταλείψας τὰ ἱερά του χρέη, ἀνεμιγνύετο εἰς τὴν πολιτικήν. Τόση δὲ ἀμάθεια εἶχε παρεισφρύσει εἰς τὰς τάξεις τῶν ἱερέων, ὥστε πολλοὶ τούτων ἠσχολοῦντο καὶ εἰς τὰς μαγείας. Ἀναδιφῶντες τὸ ἀρχεῖον τῆς Μητροπόλεως εὕρομεν ἱερεῖς τιμωρηθέντες διὰ τὴν περὶ τὰς μαγείας ἐνασχόλησίν των. Κατ' Αὔγουστον τοῦ 1862 ὁ Θεόφιλος μετετέθη εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν θρόνον τῶν Ἀθηνῶν. Ἐπισκοπικὴ Ἐπιτροπὴ διορισθεῖσα διηύθυνε τὴν Ἐπισκοπὴν μέχρι τοῦ Ἰουλίου τοῦ 1866, ὅτε ἐξελέγη ἀρχιερεὺς ὁ Γεράσιμος Καλοκαιρινός. Αἱ Ἐπισκοπικαὶ Ἐπιτροπαί, συγκροτούμεναι ἐξ ἀμαθῶν ἱερέων, ὑπηρέτουν τυφλῶς τὴν πολιτικήν, τοσούτῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον καὶ τῇ ὑποδείξει τῶν πολιτικῶν διωρίζοντο, ἵνα χρησιμεύωσιν ὡς ὄργανα αὐτῶν. Οἱ δὲ μεμορφωμένοι ἱεροκήρυκες ἔδει νὰ σέβωνται καὶ νὰ ὑπακούωσι καὶ νὰ τρέμωσι πρὸ τῶν ἀξέστων τούτων ὀργάνων τῆς φατρίας.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΣ

Κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1866 ἐξελέγη ἀρχιεπίσκοπος Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας ὁ Πρωτοσύγκελλος Γεράσιμος Καλοκαιρινός. Τὸν βίον του ἐξιστορεῖ ὁ ἴδιος ἐν ἰδιοχείρῳ του ἐγγράφῳ, ὅπερ καταχωροῦμεν αὐτολεξεί.

«Πανοσιώτατε ἅγιε Ἀρχιμανδρῖτα
κύριε Δαμασκηνέ.

Λαβὼν τὴν ἀπὸ 12 τρ. ὑμετέραν σημείωσιν, δι' ἧς μὲ ἐρωτᾶτε ποῦ ἔκαμα τὰς τελευταίας μου σπουδὰς κτλ., ἀπαντῶ πρὸς ὑμᾶς.

Ὅτι γεννηθεὶς ἐν τῇ πατρίδι μου Κύθηρα κατὰ τὸν Αὔγουστον τοῦ 1820 μετέβην εἰς τὸ Ἡράκλειον τῆς Κρήτης κατὰ τὸ 1830 πρὸς τὸν ἐκεῖ διαμένοντα ἀδελφόν μου, καὶ τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1833 ἐχειροτονήθην ἱεροδιάκονος ἐν τῇ μητροπόλει τῆς Κρήτης ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Μελετίου καὶ παρ' αὐτῷ διέμεινα ἐπὶ 18 μῆνας, ἐκεῖθεν δὲ ἀναχωρήσας μετέβην εἰς Ὕδραν, ὅπου διέμεινα ἕως τὰ 1836, μετὰ ταῦτα μεταβὰς εἰς Ἀθήνας κατετάχθην μαθητὴς εἰς τὸ Σχολαρχεῖον. Διελθὼν δὲ καὶ τὰ μαθήματα τοῦ Γυμνασίου μέχρι τοῦ 1842 καὶ λαβὼν ἀπολυτήριον ἐνεγράφθην μαθητὴς τοῦ Πανεπιστημίου, ἐξακολουθήσας ἐπὶ ἓν ἔτος τὰ μαθήματα τῆς θεολογίας καὶ ἄλλα. Ἔπειτα ἀναχωρήσας εἰς Κωνσταντινούπολιν δι' ὑπόθεσίν μου ἔμεινα ἐκεῖ ἐν τῇ θεολογικῇ Σχολῇ τῆς Χάλκης ἀπὸ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1844 ἀκούων τὰ παρὰ τοῦ Κωνσταντίνου Τυπάλδου διδασκόμενα θεο-

1. Ἡ ἐνορία τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος εἶχε πεντακοσίας οἰκογενείας καὶ τρεῖς ἐφημερίους. (Ἔγγραφον Δημάρχου 6ης Σεπτεμβρίου 1847).

2. Ἐγκύκλιοι Συνόδου σελ. 327.

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟΝ

Ἡμερομηνία		Κυριακαὶ Εὐαγγελίων	Κυριακαὶ Ἀποστόλων	Ἑωθινὰ	Ἦχοι
ΙΟΥΛΙΟΣ	3	Κυριακὴ Γ' Ματθαίου	Κυριακὴ Γ'	Γ'	β'
	10	» Δ' Ματθαίου	Κυριακὴ Δ'	Δ'	γ'
	17	» Ἁγίων Πατέρων	Κυριακὴ Ἁγ. Πατέρων	Ε'	δ'
	24	» Στ' Ματθαίου	Κυριακὴ Στ	Στ'	πλ. α
	31	» Ζ' Ματθαίου	Κυριακὴ Ζ'	Ζ'	πλ. β
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	7	Η' Ματθαίου	Κυριακὴ Η'	Η'	βαρὺς
	14	Θ' Ματθαίου	Κυριακὴ Θ'	Θ'	πλ. δ
	21	Ι' Ματθαίου	Κυριακὴ Ι'	Ι'	α'
	28	ΙΑ' Ματθαίου	Κυριακὴ ΙΑ'	ΙΑ	β'

λογικὰ καὶ ἄλλα μαθήματα. Κατὰ δὲ τὸν Αὔγουστον τοῦ 1849 ἀνεχώρησα εἰς Κρήτην καὶ κατὰ τὸ 1850 ἐπανῆλθον εἰς Ἀθήνας. Τὸν Σεπτέμβριον δὲ τοῦ 1852 χειροτονηθεὶς ἱερεὺς καὶ Πρωτοσύγκελλος ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Πατρῶν Μισαὴλ διέμεινα παρ' αὐτῷ μέχρι τῆς τελευτῆς αὐτοῦ, ἥτις ἐσυνέβη κατὰ τὴν 21 Ἰουλίου τοῦ 1862. Ἔκτοτε ἔμενον εἰς Ἀθήνας ἄνευ θέσεως. Κατὰ τὴν 5 Ἰουνίου τοῦ 1866 ἐχειροτονήθην ἀρχιερεὺς Ἀκαρνανίας. Εἰς οὐδεμίαν δὲ Μονὴν ἀνῆκον. Ταῦτα φίλτατε τὰ κατ' ἐμέ.

Ἐν Μεσολογγίῳ τὴν 18 Μαρτίου 1869.
Ὁ Ἀκαρνανίας

Πάσχων ἐξ ἀρθρίτιδος χρονίας οὐδὲν σπουδαῖον διέπραξεν ὑπὲρ τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἠθικῆς ἀναγεννήσεως τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος. Διετέλεσε συνοδικὸς κατὰ τὰ ἔτη 1869 καὶ 1885. Ἀπεβίωσε τῇ 27 Νοεμβρίου 1887 περὶ τὴν 7 μ. μ. καὶ ἐτάφη τὴν ἑπομένην ψαλείσης τῆς νεκρωσίμου ἀκολουθίας ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος. (Ἀριθ. 5842 28 Νοεμβρίου 1887 ἔγγραφον Νομαρχίας, Ἀρχεῖον). Ὁ Καλοκαιρινός, ὡς καὶ πάντες οἱ τότε Ἐπίσκοποι, περιωρίζετο εἰς μίαν τυπικὴν γραφειοκρατίαν. Οὐδεμίαν ἰδέαν δράσεως ἠθικοκοινωνικῆς εἶχεν. Ὀλίγοι τῶν τότε ἐπισκόπων ἠσχολήθησαν εἰς τὰ χριστιανικὰ γράμματα. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Γερασίμου Καλοκαιρινοῦ διωρίσθη ἡ συνήθης Ἐπισκοπικὴ Ἐπιτροπὴ πρὸς διακυβέρνησιν τῆς Ἐκκλησίας Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας μέχρι τῆς ἐκλογῆς καὶ τοποθετήσεως τοῦ ἀρχιεπισκόπου Παρθενίου Ἀκύλα (10 Δεκεμβρίου 1892).

ΠΑΡΘΕΝΙΟΣ ΑΚΥΛΑΣ

Ἐγεννήθη ἐν Θήρᾳ τῷ 1836. Ὁ πατήρ του Μιχαὴλ τὸν ἐδίδαξε τὰ πρῶτα γράμματα. Εἰς ἡλικίαν 15 ἐτῶν μετέβη παρὰ τῷ ἐκ πατρὸς θείῳ του ἐπισκόπῳ Νάξου Παρθενίῳ, παρ' οὗ χειροτονηθεὶς διάκονος, ἠκολούθησε τούτῳ συνοδικῷ κληθέντι εἰς Ἀθήνας. Ἀποπερατώσας τὰς σπουδάς του ἐν τῇ Ριζαρείῳ Ἱερατικῇ Σχολῇ ἐνεγράφη ἐν τοῖς φοιτηταῖς τῆς θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου. Μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν σπουδῶν του διωρίσθη διευθυντὴς τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς Σύρου, ὅθεν τῷ 1870 μετετέθη εἰς τὴν τῆς Τριπόλεως. Τῷ 1869 συνώδευσε τὸν ἀοίδιμον Ἀρχιεπ. Σύρου Λυκοῦργον εἰς Λίβερπουλ τῆς Ἀγγλίας, οὗ τὴν ἐκκλησιαστικὴν δρᾶσιν ἐν Ἀγγλίᾳ περιέγραψεν ἐν ἰδίῳ πονήματι ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Σύρου καὶ Τήνου Ἀλέξανδρος Λυκοῦργος ἐν Ἀγγλίᾳ κατὰ τὸ 1870» καὶ ἐξέδοτο τύποις τῷ 1901 ἐν Ἀθήναις. Τῷ 1875 μετετέθη εἰς τὴν Ἱερατικὴν Σχολὴν Κερκύρας καὶ τέλος τῇ 10ῃ Δεκεμβρίου 1892 ἐχειροτονήθη ἀρχιερεὺς Ἀκαρνανίας. Θέλων ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τῶν ἐξ Ἠπείρου ἱερέων, οἵτινες κατὰ τὸ πλεῖστον ἐφημέρευον ἐν Αἰτωλοακαρνανίᾳ, προέβη εἰς πολλὰς χειροτονίας ἱερέων, καὶ εἰς χωρία σμικρότατα ἐχειροτόνησε καὶ ἐτοποθέτησε δύο καὶ τρεῖς ἐφημερίους ἀδιαφορήσας περὶ τῆς συντηρήσεώς των. Ἐπανειλημμένως ἐκλήθη ὡς συνοδικός. Ἠγάπα τὸ κήρυγμα τοῦ θείου λόγου καὶ τοὺς ὑπηρέτας τοῦ λόγου περιεποιεῖτο. Ὁ ἴδιος διελάλει τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἀπὸ διφθέρας, καὶ διὰ τοῦτο οὐδεμίαν ἐντύπωσιν ἐνεποίει. Ἐδημοσίευσε δὲ καί τινα λογίδρια ἄνευ ἀξίας τινός. Ἐν τῇ λειτουργίᾳ ἦτο μεγαλοπρεπής, ἀλλ' ὀξύθυμος, καὶ πολλάκις ἐρράπιζε τοὺς διακόνους καὶ ἱερεῖς, ἐπιλήσμων γινόμενος, ὅτι «ὁ τύπτων τοὺς ἁμαρτάνοντας ἐπίσκοπος καθαιρείσθω».

Γενικῶς δὲ οἱ ἐπίσκοποι τῆς ἐποχῆς του ἐνεφοροῦντο πνεύματος ἀπολυταρχικοῦ, ἐκλαμβάνοντες τοὺς διακόνους καὶ ἱερεῖς ὡς κατωτέρους κληρικούς, ἐνῷ εἶναι ἀνώτεροι κληρικοί, ὡς καὶ οἱ ἴδιοι ἐπίσκοποι, καὶ ὁπόταν οἱ ἐπίσκοποι ἐξευτελίζωσι τοὺς ἱερεῖς ἐνώπιον τοῦ λαοῦ μὲ ποῖον τότε κῦρος οὗτοι θὰ ἐμφανισθῶσι πρὸ τοῦ ποιμνίου των; Οἱ βυζαντινοὶ ἀναχρονισμοὶ τῆς δεσποτείας πρέπει πλέον νὰ ἐκλείψωσι, καὶ οἱ ἐπίσκοποι δέον νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τοὺς χρόνους τῶν Ἀποστόλων, ὅτε ὁ κλῆρος ἀπετέλει ἀδελφότητα. Ὁ Ἀκύλας ἀπεβίωσεν ἐν Ἀθήναις κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 1914 καὶ Ἐπισκοπικὴ Ἐπιτροπὴ διωρίσθη πρὸς διοίκησιν τῶν τῆς Ἐκκλησίας Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας.

Ἀρχιμ. ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ ΠΑΠΑΚΥΡΙΑΚΟΥ
Ἱεροκῆρυξ Αἰτωλοακαρνανίας

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

Ὁ φίλος Ἀρχιμανδρίτης κ. Σωφρόνιος Παπακυριακοῦ Ἱεροκῆρυξ Αἰτωλοακαρνανίας εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 24 φύλλον τῆς «Ἐκκλησίας» ἀταλαιπωρήτως ὅλως ἐσκάρωσε ἐν «Σκαρίφημα ἱστορίας τῆς Ἐκκλησίας Αἰτωλίας—Ἀκαρνανίας».

Καὶ ἐν πρώτοις ἀφοῦ ἀναφέρει τὰ τοσάκις λεχθέντα καὶ γραφέντα περὶ τῶν Ἐκκλησιῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἰλλυρικοῦ καὶ τῆς σχέσεως αὐτῶν πρὸς τὸν Πάπαν, ῥίπτει ἐδῶ καὶ ἐκεῖ μερικὰς εἰδήσεις περὶ τῆς

'Εκκλησίας Αἰτωλίας καὶ 'Ακαρνανίας ἀτυχῶς ἀτυχήσας περὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν σχετικῶν πηγῶν. Οὕτως ὡς πρῶτον 'Επίσκοπον Ναυπάκτου ἀναφέρει τὸν Καλλικράτην περὶ τὸ 197 μ.Χ., ἐνῶ πρῶτος γνωστὸς 'Επίσκοπος εἶνε ὁ Πολυκράτης παρουσιάσας εἰς τὴν Γ΄ ἐν 'Εφέσῳ Οἰκουμενικὴν Σύνοδον καὶ τοῦτον ἀναφέρουν πάντες οἱ 'Επισκοπικοὶ κατάλογοι τῆς 'Εκκλησίας ταύτης. 'Ασφαλῶς ὁ φίλος 'Αρχιμανδρίτης παρεσύρθη ἀπὸ τὸν 'Αραβαντινόν, πολλὰ τὰ ἡμαρτημένα ἀναγράψαντα εἰς τὴν χρονογραφίαν του τῆς 'Ηπείρου.

Ἔπειτα «τῆς Νικοπόλεως, λέγει, παρακμασάσης ἀνεδείχθη Μητρόπολις ἡ Ναύπακτος». πότε ἐγένετο τοῦτο, δὲν μᾶς λέγει. Ἡ Ναύπακτος κατ' ἀρχὰς ὡς 'Επισκοπὴ ἐτέλει ὑπὸ τὸν Μητροπολίτην Κορίνθου, πολὺ ἐνωρὶς ὅμως, πολὺ πρὸ τῆς παρακμῆς τῆς Νικοπόλεως, ἐχειραφετήθη, μετὰ δὲ τὴν πλήρη παρακμὴν τῆς Νικοπόλεως, περὶ τὰ τέλη τοῦ 9, ἢ μᾶλλον τὰς ἀρχὰς τοῦ 10 αἰῶνος, ἀφοῦ ὁ τελευταῖος Μητροπολίτης τῆς Νικοπόλεως Δανιὴλ ἀπεβίωσεν τὴν 11ην 'Ιουνίου 911, ὁ δὲ Στρατηγὸς τῆς Παλαιᾶς 'Ηπείρου μετέφερεν τὴν ἕδραν του ἐκ Νικοπόλεως εἰς Ναύπακτον, τότε ἀσφαλῶς καὶ ὁ 'Αρχιερεὺς Ναυπάκτου ἀντικαταστήσας τὸν Νικοπόλεως προσέλαβεν τὸν τίτλον Μητροπολίτου Ναυπάκτου—Νικοπόλεως ἢ μᾶλλον Ναυπάκτου καὶ ἐξάρχου Νικοπόλεως (Βλέπε ἀρχαῖα τακτικά), ἀποκτήσας τὴν πνευματικὴν ὑπεροχὴν ἐφ' ὅλων τῶν 'Εκκλησιῶν τῆς Παλαιᾶς 'Ηπείρου, ὑπαγομένων πρότερον ὑπὸ τὴν Μητρόπολιν τῆς Νικοπόλεως, δηλαδὴ τοῦ 1) Βουδίτσης, 2) 'Αετοῦ, 3) 'Αχελῴου, 4) Βωγῶν, 5) 'Ιωαννίνων, 6) Φωτικῆς, 7) 'Αδριανουπόλεως καὶ 8) Βουθρωτοῦ. Ἔκτοτε μέχρι τῆς ἀρχῆς τοῦ 14 αἰῶνος ὁ Μητροπολίτης Ναυπάκτου ὑπέρτιμος ἐπεῖχεν τὸν τόπον τοῦ Σεβαστείας τῆς Μεγάλης ὡς ἀναγινώσκομεν ἔν τινι Συνοδικῇ πράξει τοῦ 1272 (Acta et diplomata τόμ. Γ΄ σελ. 179—398 καὶ 401) μετὰ δὲ τὸ 1272 ἀναφέρεται πλέον καὶ ὡς ἔξαρχος πάσης Αἰτωλίας.

'Εσφαλμένως ἐπίσης γράφει «τῷ 1319 ἐπὶ 'Ανδρονίκου τοῦ Γέροντος ἡ 'Εκκλησία τῶν 'Ιωαννίνων 'Επισκοποῦσα τῆς Μητροπόλεως Ναυπάκτου ἐτιμήθη **διὰ χρυσοβούλου εἰς Μητρόπολιν** καὶ ὑπέταξεν ὑφ' ἑαυτὴν τὰς πλείονας τῶν 'Επισκοπῶν τοῦ Μητροπολίτου Ναυπάκτου ἤτοι 'Ανδριανουπόλεως, Χειμάρας, Βουθρωτοῦ καὶ Φωτικῆς». Τὰ 'Ιωάννινα πολὺ πρὸ τοῦ 1319 εἶχον τιμηθῆ διὰ Μητροπολιτικοῦ Θρόνου καὶ δὴ μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1285—1307 ὅτε ἡ Ναύπακτος κατελήφθη τὸ πρῶτον ὑπὸ τῶν 'Ιταλῶν· τοῦτο εἶνε ἱστορικῶς ἀναντίρρητον (Βλέπε λίαν προσεχῶς πραγματείαν μου περὶ τῆς 'Εκκλησίας 'Ιωαννίνων εἰς τὰ «'Ηπειρωτικὰ Χρονικὰ» 'Ιωαννίνων)·—σφάλλεται δὲ καὶ ὁ Παπαρρηγόπουλος γράφων (Ἱστορία Ἑλλην. Ἔθνους ἔκδ. 'Ελευθερουδάκη τόμ. 5 σελ. 116) ὅτι «τὸ 1295 ὅτε οἱ Λατῖνοι κατέλαβον τὴν Ναύπακτον ὁ Λατῖνος Μητροπολίτης ἥδρευεν εἰς Ναύπακτον, οἱ Ἕλληνες κάτοικοι αὐτῆς ὑπεβλήθησαν ὑπὸ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Συνόδου εἰς τὴν 'Αρχιεπισκοπὴν (γράφε Μητρόπολιν) 'Ιωαννίνων». Τοῦτο ἐγένετο βραδύτερον τὸ 1365, ὅτε τοῦ τότε Ναυπάκτου πρώην δὲ Κεφαλληνίας ἀποσκιρτήσαντος, πιθανῶς, πρὸς τοὺς Λατίνους, ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει 'Εκκλησία τὰ δικαιώματα πάντα τῆς Μητροπόλεως Ναυπάκτου παρεχώρησεν εἰς τὸν Μητροπολίτην 'Ιωαννίνων ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ 'Ιωαννίνων Σεβαστιανοῦ ἐπέχοντος μόνον τὸν τόπον τοῦ Ναυπάκτου.

'Αλλ' ἡ παραχώρησις αὕτη ὑπῆρξε προσωρινή, διότι μετ' ὀλίγον, μετὰ δύο ἢ τρία ἔτη, ἐξελέγη πάλιν Μητροπολίτης Ναυπάκτου. 'Επίσης τὸ 1365 καὶ ἡ 'Αρχιεπισκοπὴ τῆς Λευκάδος ὑπήχθη ὑπὸ τὸν Μητροπολίτην 'Ιωαννίνων, ἀλλὰ καὶ ἡ προσάρτησις αὕτη ὑπῆρξε προσωρινὴ μέχρι τοῦ 1367. Τὸ Χρυσόβουλον τοῦ 'Ανδρονίκου τοῦ Γέροντος τὸ ἐκδοθὲν κατὰ 'Ιούνιον τοῦ 1321 ἁπλῶς ἐπεκύρωσε τὰ ἤδη πρὸ πολλοῦ παραχωρηθέντα δικαιώματα τῆς Μητροπόλεως 'Ιωαννίνων, οὐδ' ἀληθεύει ἐπίσης τὸ λεγόμενον ὑπὸ τοῦ 'Αρχιμανδρίτου: ὅτι οἱ πλείονες τῶν 'Επισκοπῶν Ναυπάκτου ὑπετάγησαν ὑπὸ τὴν 'Ιωαννίννων· μόνον ἡ Δρυϊνουπόλεως (ὡς ἐλέγετο κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην καὶ ὄχι 'Αδριανουπόλεως ὡς γράφει ὁ 'Αρχιμανδρίτης), καὶ ἡ Βελλᾶς εἶνε 'Επισκοπαὶ τοῦ 'Ιωαννίνων, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ Χειμάρα καὶ τὸ Βουθρωτόν, πολὺ δὲ περισσότερον ὄχι ἡ Φωτικὴ διότι κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην δὲν ὑπῆρχε πλέον 'Επισκοπὴ Φωτικῆς. Ὁ 'Αρχιμανδρίτης οὐχὶ ὀρθῶς προσθέτει καὶ τὰ ἑξῆς «εἰς τὴν ἀρτισύστατον Μητρόπολιν 'Ιωαννίνων ὑπετάγησαν οὐχὶ μόνον αἱ μνημονευθεῖσαι 'Επισκοπαί, ἀλλ' ὑπήχθησαν προσέτι ὑπὸ τῆς ἐν Κων)πόλει Συνόδου καὶ ὁ Κερκύρας, ὁ Λευκάδος, ὁ Περιστερᾶς, ὁ Φοινίκης, 'Αγχιάσμου, ὁ Εὐροίας καὶ Σωρείας, ὁ Κοζύλας καὶ ὁ Ἑλαίας καὶ Πάργης» 'Επισκοπὴ Περιστερᾶς οὐδέποτε ὑπῆρξεν εἰς Ἤπειρον κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην. Αἱ 'Επισκοπαὶ Φοινίκης, 'Αγχιάσμου καὶ Εὐρείας εἶχον ἐκλείψει πρὸ πολλῶν ἑκατονταετηρίδων ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης ἀπὸ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ὁρίζοντος τῆς ἠπειρωτικῆς χώρας. Πολὺ πρὶν ἔτι κτισθῶσι τὰ 'Ιωάννινα.

Ἡ Κέρκυρα ἀπὸ τοὺς πρώτους αἰῶνας τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀποτελοῦσα μέρος τῆς 'Εκκλησίας τῆς Παλαιᾶς 'Ηπείρου καὶ τελοῦσα ὑπὸ τὴν Μητρόπολιν Νικοπόλεως, μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Νικοπόλεως ἐχειραφετήθη ἀνυψωθεῖσα εἰς 'Αρχιεπισκοπήν, βραδύτερον δὲ εἰς Μητρόπολιν καὶ μόνον περὶ τὸ 1394 ὑπήχθη ὑπὸ τὴν ψιλὴν μόνον πνευματικὴν ἐξάρτησιν τοῦ 'Ιωαννίνων φέροντος ἔκτοτε καὶ τὸν τίτλον «ἐξάρχου Κερκύρας». Ἡ Κοζύλη ὑπήγετο ὑπὸ τοὺς Φράγκους ἡνωμένη μετὰ τῆς Χειμάρας καὶ μόνον τὸ 1363 ὁ Κοζύλης καὶ Χειμάρρας Φρὰ Νικόλαος ὑπέβαλε τὴν 'Επισκοπὴν ταύτην εἰς τὴν 'Εκκλησίαν τῆς Κων)πόλεως ἐπὶ τοῦ Πατριάρχου Καλλίστου (Miklosich—Müller Acta et Diplomata τόμ. Α. σελ. 171). 'Επισκοπὴ δὲ 'Ελαίας καὶ Πάργας οὐδέποτε ὑπῆρξεν ἐν Θεσπρωτίᾳ, ἀλλ' οὐδὲ Κοζύλας καὶ Νικοπόλεως ὑπῆρξε ποτὲ ὑπαγομένη ὑπὸ τὸν 'Ιωαννίνων. Ἡ Νικόπολις ἑνωθεῖσα μετὰ τῆς Μητροπόλεως ἀπὸ τοῦ δεκάτου αἰῶνος ἔπαυσεν ἔχουσα ἰδίαν Μητρόπολιν ἢ 'Επισκοπήν· μόνον Λατῖνοι 'Επίσκοποι in partibus φέρουσι τὸν τίτλον τοῦ Νικοπό-

λεως καὶ ἀπὸ τοῦ 1390 μέχρι τοῦ 1437, ὁ Le Quien ἀναφέρει 12 τοιούτους ἐξαχθέντας ἐκ τῶν πινάκων τοῦ Βατικανοῦ καὶ τῶν ποντιφικῶν διπλωμάτων ὑπὸ τοῦ Brémond. Ἴσως περὶ τὰ τέλη τοῦ 18 αἰῶνος ἢ τὰς ἀρχὰς τοῦ 19 ἡ Μ. Ἐκκλησία νὰ προσέθηκεν εἰς τὸν τίτλον τῆς Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης καὶ τὸν τῆς Νικοπόλεως, ἀφοῦ ὁ Ἅγιος Ἀρχιμανδρίτης εἶδε Πατριαρχικὰ συγγίλια τῶν ἐτῶν 1765 καὶ 1803, ἐν οἷς ὁ Ναυπάκτου τιτλοφορεῖται «Ναυπάκτου, Νικοπόλεως καὶ Ἄρτης». ἡμεῖς ποτὲ δὲν εἴδαμεν τοιαῦτα, τοὐναντίον εἰς ὅσα ἔχομεν ὑπ' ὄψιν καθ' ὅλους τοὺς μετὰ τὴν ἅλωσιν χρόνους μέχρι τοῦ 1740, ὁ Ναυπάκτου τιτλοφορεῖται πάντοτε «Ναυπάκτου, Ἄρτης» καὶ ὅτι ἀντὶ τοῦ ἀπολυθέντος Ἰγνατίου κατὰ Ἀπρίλιον τοῦ 1806 ἐξελέγη Μητροπολίτης ὁ Μ. Ἀρχιδιάκονος Πορφύριος εἰς τὸ σχετικὸν Πατριαρχικὸν ὑπόμνημα τῆς ἐκλογῆς ἀναφέρεται ἁπλῶς · Ναυπάκτου Ἄρτης («Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια» περίοδος Β´ τόμ. Α´, σελ 455). Καὶ εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι τὸ 1575 ἀπαντῶμεν τὸν Νικοπόλεως Γαβριὴλ (Κώδιξ Δ. 53 τῆς Λαύρας τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ἐν περιοδικῷ «Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς» ἔτος Α´. τεῦχ. Α´.), ἀλλ' ἀσφαλῶς δὲν πρόκειται ἐνταῦθα περὶ τῆς ἡμετέρας Μητροπόλεως; ἀλλὰ περὶ ἄλλης καὶ δὴ τῆς ἐν Μακεδονίᾳ (Νευροκόπου) τοιαύτης, Νικοπόλεως λεγομένης καὶ ταύτης. Ὁ φίλος Ἀρχιμανδρίτης ὑποπίπτει καὶ εἰς ἄλλο σφάλμα ἀντιφάσεως· ἐνῷ τὸ 1204 θέλει τὴν Ἄρταν Μητρόπολιν ἔχουσαν ὑφ' ἑαυτὴν ἓξ Ἐπισκοπὰς Ραγῶν Ἀχελῴου, Ἀετοῦ καὶ Βονίτσας, ἐν ὑποσημειώσει 2 τῆς αὐτῆς σελίδος ἀναφέρει πρᾶξιν Πατριαρχικὴν τοῦ 1229, ἐν ᾗ ἀναφέρεται ὁ Ἐπίσκοπος Ἄρτης Ἰωάννης· πῶς γίνεται τὸ ἔτος 1204 νὰ εἶνε Μητρόπολις τρανὴ ἐξουσιάζουσα τόσων ἐπισκοπῶν καὶ μετὰ 23 ἔτη ἁπλῆ Ἐπισκοπὴ ἐξουσιαζομένη ὑπὸ τοῦ Ναυπάκτου; Ἁπλούστατα διότι μέχρι τοῦ 1229 καὶ βραδύτερον μόνη Μητρόπολις Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας ἦτο ἡ Ναύπακτος, ἡ δὲ Ἄρτα ἁπλῆ Ἐπισκοπή, μέχρις ὅτου ὁ Μητροπολίτης Ναυπάκτου, ἐκδιωχθεὶς ὑπὸ τῶν Λατίνων, πιθανῶς ἀπὸ τοῦ 1367, κατέστησεν ἕδραν του τὴν Ἄρταν προσλαβὼν καὶ τὸν τίτλον αὐτῆς καὶ καταργήσας, ὡς ἦν ἑπόμενον, τὴν Ἐπισκοπήν.

Ταῦτα δι' ὀλίγων πρὸς ἀναίρεσιν τῶν ἀνακριβειῶν τοῦ φιλοπόνου καὶ φιλομαθοῦς Ἀρχιμανδρίτου, τὸν ὁποῖον ἀγαπῶμεν καὶ ἐκτιμῶμεν. Θὰ ἠδυνάμεθα νὰ γράψωμεν διὰ πολλῶν περὶ τῆς Ἐκκλησίας Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, ἀλλὰ γράφοντες μακρὰν τῆς ἕδρας ἡμῶν στερούμεθα τῶν σχετικῶν πηγῶν, δι' ὃ καὶ ἀναβάλλομεν τοῦτο δι' ἄλλην εὐθετωτέραν περίστασιν· τοῦτο μόνον προσθέτομεν, ὅτι ἡ μὲν Ἐπισκοπὴ Ἀχελῴου εἴς τινα τακτικὰ ἀναγράφεται ὡς Μητρόπολις κατὰ τοὺς μεταγενεστέρους χρόνους. Ἐπίσκοποι δὲ Βονδίτσης ἐκτὸς τοῦ ἐν τῇ Πατριαρχικῇ πράξει τοῦ 1229 ἀναφερομένου Ἰωάννου ἀναφέρονται καὶ εἰς τοὺς μετὰ τὴν ἅλωσιν χρόνους, ὡς τὸ 1563 ὁ Βονδίτσης Γαβριὴλ (Κώδιξ Ἱέρακος ἐπὶ Πατριάρχου Ἰωάσαφ σελ. 136 ἐν σχεδιάσματι Βιογραφίας Ἱερεμία τοῦ Τρανοῦ ὑπὸ Σάθα). Τὸ 1616—1624 ὁ Ναθαναὴλ καὶ πρὸ αὐτοῦ ὁ Νεόφυτος (Σάθα Μεσαιω. Βιβλ. τόμ. Γ´ σελ. 560 «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια» τόμ. 32 σελ: 364) καὶ τὸ 1637 ὁ Ἀκάκιος ψηφισθεὶς κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο Μητροπολίτης Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης ἀντὶ τοῦ παραιτηθέντες Λαυρεντίου (Μεσ. βιβλ. Σάθα τόμ. Ε.´ σελ. 472). Ρωγῶν δὲ ἐκτὸς τοῦ Ἐθνομάρτυρος Ἰωσὴφ ἀπαντῶμεν καὶ τὸν προκάτοχον αὐτοῦ Μακάριον τὸν κατὰ τὸ 1818 τοποτηρητὴν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Θρόνου Κερκύρας διατελέσαντα τοιοῦτον μέχρι τοῦ 1824 καὶ ἀπὸ τοῦ 1824—1827. Μητροπολίτην Κερκύρας (Ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας Κερκύρας Σπυρίδωνος Κ. Παναγεωργίου σελ. 131—134 καὶ ἑξῆς). Καὶ τέλος ἐκτὸς τοῦ μνημονευθέντος ἤδη Κοζύλης Φρὰ Νικολάου ἀπαντῶμεν τὸν Μοζύλην ἢ Μοζύλην Ἐπίσκοπον, ὅστις εὑρισκόμενος ἐν Κων]πόλει ἐχειροτόνησεν τὸν Ἡρακλείας Γερμανὸν καὶ κατόπιν μετὰ τοῦ Ἡρακλείας καὶ Δεβρῶν ἐχειροτόνησαν Πατριάρχην Γεώργιον τὸν Κύπριον μετονομασθέντα Γρηγόριον. (Ἑλλ. Ἱστορία Παπαρρηγοπούλου. Ἐκδ. Ἐλευθερ. Ε.´ τομ. σελ. 109. Πατριαρχικὴ Πίνακες Μ. Γεδεὼν σελ. 400).

Ἐν τῇ κατὰ τὴν Παραμυθίαν Μονῇ Βελλιανης τῇ 1ῃ Ἰουλίου 1927

† Ὁ Παραμυθίας καὶ Πάργας ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Τὸ ἀψίκορον.

Ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ἐπέστησε ***καὶ πάλιν*** *τὴν προσοχὴν τῆς εἰσαγγελικῆς ἀρχῆς εἰς τὴν ἀδεῶς κυκλοφοροῦσαν μεταξὺ τῆς νεολαίας ἄσεμνον φιλογίαν, συνεπείᾳ δὲ τοῦ διαβήματος τούτου ἐλήφθησαν* ***καὶ πάλιν*** *τὰ κατάλληλα μέτρα, κτλ. Ποσοστὴ εἶνε ἡ φορὰ τῆς εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο ἐπεμβάσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, καὶ ποσοστὴ ἐσημειώθη ἡ κατὰ τὰς ὑποδείξεις ταύτας κίνησις τῶν ἁρμοδίων, γνωρίζουσιν ἤδη οἱ ἀναγνῶσται τοῦ καθημερινοῦ τύπου καὶ τῆς «Ἐκκλησίας». Αἱ συστάσεις αὗται δὲν θὰ ἐπανελαμβάνοντο, ἐὰν τὴν πρώτην συγκίνησιν τῶν ἁρμοδίων δὲν διεδέχετο πάντοτε τὸ ἀψίκορον καὶ ἡ ἐπακολουθοῦσα ἀδράνεια. Θὰ ἔχωμεν* ***καὶ πάλιν*** *τὴν ὑπομονὴν νὰ παρακολουθήσωμεν τὴν τύχην καὶ τῆς νέας ταύτης συγκινήσεως τῶν ἐντεταλμένων τὴν περιφρούρησιν τῶν δημοσίων ἠθῶν καὶ τῆς ἠθικῆς ὑγείας τῆς ἑλληνικῆς νεολαίας.*

Ἀδόκητος συμφορά.

Σύμπας ὁ ὀρθόδοξος κόσμος ὑπὸ βαθυτάτης συνεσχέθη συγκινήσεως ἀφ' ἧς ὁ τηλέγραφος ἀνήγγειλε τὰ τῶν ἐν Παλαιστίνῃ σεισμῶν καὶ τὰ συνεχιζόμενα ἀκόμη καταστρεπτικὰ αὐτῶν ἀποτελέσματα. Παρεκτὸς τῶν ἀνθρωπίνων εἰς νεκροὺς καὶ τραυματίας πολυαρίθμων θυμάτων τὰ πανάγια προσκυνήματα ἐβλάβησαν σοβαρώτατα, φαίνεται δ' ὅτι αἱ ἀναφερόμεναι ἐν τῷ ἀλλαχοῦ τοῦ ἀνὰ χεῖρας φύλλου δημοσιευ-

μένῳ τηλεγραφήματι τοῦ Μακαρ. Πατριάρχου Ἱεροσολύμων ζημίαι δὲν εἶναι αἱ μόναι, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ καθ' ἑκάστην σχεδὸν ἐν τῷ τύπῳ ἀναγγελλόμενα, αἱ σεισμικαὶ δονήσεις ἐξακολουθοῦσιν ἐν Παλαιστίνῃ. Τῶν προσκυνηματικῶν τούτων ζημιῶν ἡ σοβαρωτάτη εἶνε βεβαίως ἡ πτῶσις τοῦ ὑπὲρ τὸ ὀρθόδοξον «Καθολικὸν» τρούλλου. Οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ὁ ὀρθόδοξος ἑλληνισμὸς θὰ σπεύσῃ καὶ αὖθις ἀθρόος νὰ διαδηλώσῃ τὴν πατροπαράδοτον ἑτοιμότητα καὶ γενναιοδωρίαν πρὸς ἀναστήλωσιν τῶν καταστραφέντων ἢ ὅπως δή ποτε βλαβέντων ἱερῶν προσκυνημάτων, εἰς τὴν συντήρησιν καὶ περίσωσιν τῶν ὁποίων ἀπ' αἰώνων διὰ τῶν «λογιῶν» του συνέβαλλε. Ἔχομεν συγχρόνως τὴν βεβαιότητα, ὅτι ὑπὸ τὸ νῦν πολιτικὸν καθεστὼς δὲν θὰ ἐπιτραπῶσι τὰ ἄλλοτε ὑπὸ τῶν ἑτεροδόξων πρὸς ἐπιδιόρθωσιν ἰδίᾳ τῶν βλαβῶν τοῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως παρεμβληθέντα προσκόμματα, οὐδὲ θὰ δημιουργηθῶσι πάλιν ἐκ τῶν ξένων ἐπεμβάσεων ζητήματα ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἐφύοντο διὰ λόγους εὐνοήτους ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς καταλυθείσης τουρκικῆς κυριαρχίας.

Τὸ ἀντίδοτον.

Ἐξ ἀφορμῆς τῆς δημοσιεύσεως τῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα ἀπεφάσισε νὰ λάβῃ τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας κατὰ τῆς διαδόσεως τοῦ κομμουνισμοῦ εἰς τὰς τάξεις τῶν φοιτητῶν καὶ τῶν μαθητῶν, πολλὰ ἐγράφησαν ἐν τῷ τύπῳ τὰ ὑπὲρ καὶ τὰ κατ' αὐτῶν, προέκυψε δ' ἐκ τῆς πολυγνωμίας ἐπιπλοκὴ καὶ σύγχυσις μᾶλλον τοῦ ζητήματος, ἢ φῶς. Ὑπῆρξαν καὶ οἱ διισχυρισθέντες ὅτι ἀκριβῶς τὰ ἅπερ μέλλουσι νὰ ληφθῶσι κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ ἐπίσημα μέτρα,—ὁποῖα, φέρ' εἰπεῖν, μαθήματα κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ, ἀποβολὴ τῶν κομμουνιζόντων, ἔκδοσις ἀντικομμουνιστικῶν βιβλίων κλπ.—, ἀκριβῶς αὐτὰ θὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν διάδοσιν τοῦ κομμουνισμοῦ. Καὶ συνιστῶνται μέτρα ἐμμεσώτερα, γενικώτερα, ἤτοι ἐμπέδωσις τῆς ἀσφαλείας καὶ τῆς ἰσονομίας ἐν τοῖς δικαστηρίοις, λύσις τῶν χρηματικῶν προβλημάτων, ἀνάπτυξις τῶν πλουτοπαραγωγικῶν πόρων, ἐξεύρεσις ἐργασίας κτλ. Ὅτι βεβαίως τὰ τελευταῖα ταῦτα μέτρα εἶνε τὰ τελεσφορώτερα, οὐδὲ μία δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀντίρρησις. Διότι ἀκριβῶς ἡ ἔλλειψις αὐτῶν ἀπετέλεσε τὸ ἔδαφος τῆς δυσαρεσκείας, ἐξ ἧς ἀνεβλάστησε τελευταῖον ἡ ῥοπὴ πρὸς τὸν κομμουνισμόν, πρὸς σύστημα δῆλον ὅτι, τὸ ὁποῖον ἰδίᾳ ὑπὸ τῶν ἀφελῶν ἰδεολόγων νέων ἐκλαμβάνεται ὡς τὸ ἀποκαθιστῶν τὴν ἰσότητα καὶ τὴν δικαιοσύνην, ἐνῷ τὰ πράγματα αὐτὰ ἀπέδειξαν ὁπόσης ἀδικίας καὶ ἁρπαγῆς καὶ ἀνισότητος καὶ ἀπανθρωπίας γέμει τὸ περίφημον τοῦτο μεταπολεμικὸν κοινωνικὸν ἀπόστημα. Ἀλλὰ κἂν ὑποτεθῇ ὅτι τὸ κράτος ἀπεφάσισε ν' ἀνασυγκροτηθῇ ἐπὶ τὸ δικαιότερον καὶ φιλολαϊκώτερον ἀπ' αὐτῆς τῆς σήμερον, οἱ καρποὶ τῆς προσπαθείας του θὰ ἐπέλθωσι μετὰ δεκαετηρίδας ὅλας, τὸ δὲ κακὸν ἤδη σοβεῖ καὶ τὰ ἅπερ ἀπεργάζεται δεινὰ ὁσημέραι αὐξάνονται. Διὰ τοῦτο ὁ διαφωτισμὸς τῶν φοιτητικῶν καὶ τῶν μαθητικῶν τάξεων εἶνε, καθ' ἡμᾶς, ἀπαραίτητος, γινόμενος, ἐννοεῖται, ὑπ' ἀνθρώπων κατεχόντων τὰ πράγματα, ἤτοι δυναμένων ν' ἀναιρῶσι μετὰ λόγου τὰς κομμουνιστικὰς θεωρίας. Ἡ λογικὴ εἶνε τὸ κυριώτατον κατ' αὐτῶν ὅπλον· ὄχι μόνον ἡ λογικὴ τῆς θεωρίας, ἀλλὰ καὶ ἡ λογικὴ τῆς πράξεως. Ὁ φόβος, ὅτι ἀκατάλληλα, ἤτοι μὴ πειστικὰ ἀντικομμουνιστικὰ μαθήματα, θὰ συντελέσωσι μᾶλλον εἰς τὴν ἐμπέδωσιν τοῦ κομμουνισμοῦ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν διψώντων ἱκανοποίησιν τῆς περιεργείας μαθητῶν, δὲν εἶνε ἀβάσιμος. Εἰς τοῦτο πολὺ δέον νὰ προσέξωσιν οἱ ἁρμόδιοι· διότι ἡ ἀδυναμία τῆς ἀναιρέσεως ἀποτελεῖ τὸ ἄριστον τῶν ὅπλων τοῦ ἀντιπάλου.

Ὁ θερισμὸς ἀκόμη πολύς.

Κατὰ τὰς τελευταίας καταστρεπτικὰς πλημμύρας τοῦ Μισισσιπῆ νέγρος τις ὀνόματι Σαμουὴλ Οὐάϊτ ἔσωσεν 25 οἰκογενείας λευκῶν, τὰς ὡδήγησεν ἐπὶ τοῦ ἀκατίου του εἰς μέρος ἀσφαλές, ἡ δὲ σύζυγός του παρέσχεν εἰς αὐτὰς ὅ,τι ἀναγκαῖον ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας μέχρι τῆς ἐπιδαψιλεύσεως τῶν ἐπισήμων βοηθειῶν. Αἱ ἀμερικανικαὶ ἐφημερίδες ἤγειραν μέγαν περὶ τὸ γεγονὸς πάταγον διὰ τὸ πρωτοφανὲς καὶ ἐξαιρετικὸν—δι' αὐτὰς—τοῦ πράγματος, τὸ ὁποῖον σημαίνει ὅτι ζωηρὰ εἶνε ἀκόμη τὰ φυλετικὰ μίση ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Νέας Ὀρλεάνης.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Συμφώνως τῇ ἀποφάσει τῆς Ἱεραρχίας κατὰ τὴν συνέλευσιν τοῦ Φεβρουαρίου ἐν ἐ. περὶ συμμετοχῆς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐν τῷ συνερχομένῳ μετά τινας ἡμέρας ἐν Λωζάννῃ παγκοσμίῳ Συνεδρίῳ Πίστεως καὶ Τάξεως καὶ ἐγκρίσει τῆς Δ. Ἱερᾶς Συνόδου ἡ ἀντιπροσωπεία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐν τῷ εἰρημένῳ Συνεδρίῳ ἀνετέθη τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας κ. Ἀμβροσίῳ μετὰ τῶν καθηγητῶν τῆς Θεολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ κ.κ. Α. Ἀλιβιζάτου, Κ. Δυοβουνιώτου καὶ Δ. Μπαλάνου.

—Τὴν Ἐκκλησίαν Κύπρου διὰ τὸ ἐν Λωζάνῃ συνέδριον ἀπεφασίσθη νὰ ἀντιπροσωπεύσωσιν οἱ ἐκπρόσωποι τῆς Ἐκκλησίας Ἑλλάδος, συμφώνως τῇ ἐκφρασθείσῃ ἐπιθυμίᾳ τοῦ Μακαρ. Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου, καὶ ἀνετέθη τῷ Μ. Προέδρῳ νὰ ἀποστείλῃ τὰ σχετικὰ ἔγγραφα.

—Ἐνώπιον τῆς Ἱερ. Συνόδου συνεδριαζούσης τῇ 11 Ἰουλίου ἐνεφανίσθη τριμελὴς Ἐπιτροπὴ τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς καὶ παρεκάλεσεν αὐτὴν ἵνα ἐμμείνῃ εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ Νέου Ἡμερολογίου, καθόσον ἡ ἐπαναφορὰ τοῦ Παλαιοῦ, ὡς ζητοῦν τινες, καὶ τὰς ἐμπορικὰς συναλλαγὰς καὶ τὸ θρησκ. αἴσθημα τοῦ λαοῦ μεγάλως θὰ βλάψῃ.

—Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐνεφανίσθη καὶ δευτέρα ὁμοία ἐπιτροπὴ τριμελὴς τῆς Πανεμπορικῆς Ἑνώσεως τῆς Ἑλλάδος καὶ παρεκάλεσεν ὡσαύτως περὶ τοῦ αὐτοῦ ζητήματος τὴν Ἱ. Σύνοδον, ἀνέπτυξε δὲ τοὺς λόγους ὧν ἕνεκα ὁ ἐμπορικὸς καὶ ἐργαζόμενος κόσμος εὑρὼν τὴν ἡσυχίαν αὐτοῦ διὰ τοῦ νέου ἡμερολογίου, δὲν δύναται νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ παλαιὸν καὶ νὰ χάσῃ ἐν ταυτῷ τὴν ἡσυχίαν αὑτοῦ, ὑπὲρ ἧς ἰδιαιτέρως θὰ ἐργασθῇ.

—Ἡ Δ. Ι. Σύνοδος ἐξηγοῦσα διὰ τελευταίαν φορὰν τὸν τρόπον τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νέου Ἡμερολογίου γενομένης κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Οἰκ. Πατριαρχείου καὶ τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἑλλάδος ἐξέδωκεν ἀνακοινωθὲν δημοσιευθὲν εἰς τὸν καθημερινὸν τύπον.

—Ὑποβληθέντος νομοσχεδίου ἐν τῇ Βουλῇ περὶ τοῦ ἐν Κερκύρᾳ Ι. Ναοῦ τοῦ ἁγ. Σπυρίδωνος, ἡ Δ. Ι. Σύνοδος δι' ἐγγράφου αὐτῆς παρεκάλεσε τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας, ἵνα λάβῃ σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν τὴν σχετικὴν διαμαρτυρίαν τοῦ Σ. Κερκύρας.

—Κατόπιν διαβήματος τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυσοστόμου ὁ εἰσαγγελεὺς τῶν πλημμελειοδικῶν ἀπηγόρευσε τὴν πώλησιν ἀσέμνων φυλλαδίων, δοὺς πρὸς τοῦτο σχετικὴν παραγγελίαν εἰς τὸ τμῆμα ἠθῶν.

—Κληρικός τις Δημήτ. Περικλ. Μουσῖκος ἐμφανισθεὶς ἐν Πραγματευτῇ Κυνουρίας καὶ ἱερουργήσας ἄνευ γνώμης τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, ἀπεπέμφθη ἐκεῖθεν ὡς μὴ ὢν ἐν τάξει ὡς πρὸς τὴν χειροτονίαν αὐτοῦ, καθόσον τὸ «εὐεργετήριον» Γράμμα τοῦ Μητροπολίτου Κοζάνης οὐδόλως παρέχει τὸ δικαίωμα πρὸς ἐγκατάστασιν εἰς ἐνορίαν, ἐν ᾗ δὲν ἐξελέγη. Περὶ τούτου ἀπεφασίσθη νὰ γράψῃ ὁ Μ. Πρόεδρος τῷ Οἰκουμ. Πατριαρχείῳ.

—Τὸ ἐν Πειραιεῖ τμῆμα τῶν Ὀρθοδόξων Χριστιανικῶν Ἑνώσεων προσέφερεν ἐνδύματα καὶ ὑπόδησιν εἰς τὰ 110 ὀρφανὰ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ὀρφανοτροφείου Βουλιαγμένης. Ἡ ἐπένδυσις τῶν ὀρφανῶν ἐγένετο ἐν αὐτῷ τῷ Ὀρφανοτροφείῳ παρισταμένου τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου, τοῦ Ἀρχιμ. Προκοπίου Καλλιοντζῆ καὶ τοῦ Κατηχητοῦ Ἀγγέλου Νησιώτη, ὡς καὶ πλείστων μελῶν τῆς Ἑνώσεως. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲ ταύτῃ διεξήχθη ἄκρως συγκινητικὴ ἑορτή, ἧς, ἐκτὸς τῶν ὀρφανῶν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ὀρφανοτροφείου, συμμετέσχον καὶ τὰ παραθερίζοντα ἐν Βουλιαγμένῃ ὀρφανὰ τοῦ Ἀσύλου Ἁγίου Ἀνδρέου, ποικιλαχῶς ἐκφράσαντα τὴν εὐγνωμοσύνην των πρὸς τοὺς εὐεργέτας.

—Προὐτάθη διὰ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Καρυστίας ἡ ἵδρυσις Μονῆς παρὰ τῇ Κοινότητι Ποταμονίων τῆς Μητροπόλεως Καρυστίας, ἀναγνωριζομένης τοιαύτης τοῦ ἀνεγερθέντος ἐκεῖ Ἱεροῦ Ναοῦ «Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου» μετὰ τῶν κελλίων καὶ τῆς περιοχῆς αὐτοῦ.

—Διὰ Π. Διατάγματος αἱ ἐν Δερβεκιώσῃ Ἀκαρνανίας δύο ἐνορίαι συμπτύσσονται εἰς μίαν μετὰ ἐνοριακοῦ Ναοῦ τοῦ ἁγ. Νικολάου.

—Διὰ Π. Διατάγ. τὸ χωρίον Ἀϊβαλὶ τῆς Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος ἀποσπώμενον τοῦ χωρίου Καραμπαϊρὰμ ἀποτελεῖ ἰδίαν ἐνορίαν.

—Ἀπηλλάγησαν τοῦ ὑπολοίπου τῆς ἐπιβεβλημένης δι' ἀποφάσεων τῆς Ἱ. Συνόδου ποινῆς ἑξαμήνου ἀργίας οἱ ἐφημέριοι Ἀνδριτσαίνης Γεωρ. Παπαζαφειρόπουλος καὶ Παναγ. Τσιγκούρης.

—Ἱδρύθη διὰ Π. Διατάγματος ἰδιαιτέρα ἐνορία ἐν τῷ χωρίῳ Αὐγῷ Λυκοποριᾶς τῆς Μητροπόλεως Κορινθίας.

—Τὸ χωρίον Παλιούρη τῆς Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος διὰ Π. Δ. ἀποσπώμενον τῆς κοινότητος Κρανιᾶς ἀπετέλεσεν ἰδίαν ἐνορίαν.

—Ὡσαύτως ἰδίαν ἐνορίαν ἀπετέλεσε δι' ὁμοίου Διατάγματος τὸ χωρίον Δημητρόπουλον Καλαβρύτων.

—Τὰ παρὰ τὸν Μαλέαν ἐξωκκλήσια ἁγ. Εἰρήνης καὶ ἁγ. Γεωργίου ὑπήχθησαν εἰς τὸν παρακείμενον Ἱερ. Ναὸν τοῦ ἁγ. Νικολάου.

—Γενομένης τακτικῆς ἐκλογῆς Ἡγ)βουλίου τῆς Ι. Μονῆς «Σκαφιδιὰ» τῆς Μητροπόλεως Ἠλείας ἐξελέγη Ἡγούμενος μὲν ὁ Ἱερομ. Προκόπιος Σπηλιόπουλος, Σύμβουλοι δὲ ὁ Θεοδοσ. Βλαχουλῆς καὶ Μητροφ. Ἀσημακόπουλος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἐκ τῶν πεπραγμένων τοῦ ἀρτισυστάτου Ἱεροδιδασκαλείου «Ὁ Ἅγιος Ἀθανάσιος» πληροφορούμεθα ὅτι κατὰ τὸ λῆξαν σχολικὸν ἔτος εἶχον ἐγγραφῇ ἐν ὅλῳ 19 μαθηταὶ μετὰ εἰσιτηρίους ἐξετάσεις, ἤτοι 12 ἑλληνόφωνοι καὶ 7 ἀραβόφωνοι, οἵτινες καὶ ἀπετέ-

λεσαν τὴν προπαρασκευαστικὴν τάξιν, διαιρεθεῖσαν εἰς δύο τμήματα. Ἐδίδαξαν δὲ ἐν ὅλῳ πέντε προσοντοῦχοι καθηγηταί.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Ἐξ ἀφορμῆς τῆς μεταβάσεως τοῦ Πατριάρχου Ρουμανίας Μύρωνος εἰς Παλαιστίνην, ἐκ μέρους τοῦ Λατίνου Πατριάρχου Ἱερουσολύμων ἐγένοντο διαμαρτυρίαι τινὲς πρωτοφανεῖς, εἰς ἅς προέβαινον μέχρι τοῦδε εἰς παρομοίας περιστάσεις οἱ Φραγκισκανοὶ μοναχοί. Ἤδη πρὸ τῆς ἀφίξεως τοῦ Πατριάρχου Μύρωνος εἰς Ἱερουσαλὴμ τὸ λατινικὸν Πατριαρχεῖον προσποιηθὲν ὅτι δὲν ἐγνώριζεν ὅτι οὗτος εἶναι ὀρθόδοξος διεμαρτυρήθη εἰς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν δεξίωσιν μὴ ὀρθοδόξου Πατριάρχου. Ἡ Κυβέρνησις ἐζήτησεν ἐξηγήσεις διὰ τοῦ Διοικητοῦ Ἱεροσολύμων, αἵτινες καὶ ἐδόθησαν. Μετὰ τὴν ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν Βηθλεὲμ δεξίωσιν τοῦ Ρουμάνου Πατριάρχου, τὸ λατινικὸν Πατριαρχεῖον καὶ πάλιν διεμαρτυρήθη διότι οἱ ἱερεῖς ἐνεδύθησαν τὰς στολάς των πρὸ τῆς Ἀποκαθηλώσεως ἐν τῷ Ναῷ τῆς Ἀναστάσεως καὶ διότι ἐν Βηθλεὲμ ἡ δεξίωσις ἐγένετο πρὸ τοῦ Διοικητηρίου καὶ διότι συνώδευσαν αὐτὸν ὁ Διοικητὴς καὶ ὁ Δήμαρχος Βηθλεέμ. Οἱ ἡμέτεροι παρέσχον καὶ πάλιν ἐξηγήσεις καὶ ἀπέδειξαν τὰ δικαιώματα αὐτῶν, ἠμφεσβήτησαν δὲ τὸ δικαίωμα ἀναμίξεως τοῦ λατίνου Πατριάρχου, μὴ ἀνεγνωρισμένου διὰ φιρμανίου καὶ μὴ ἔχοντος ἐν γένει δικαιώματα ἐπὶ τῶν Προσκυνημάτων.

—Περὶ τοῦ γενομένου ἐσχάτως καταστρεπτικοῦ ἐν Παλαιστίνῃ σεισμοῦ ὁ Μακαρ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ἔλαβε τὸ ἑξῆς τηλεγράφημα παρὰ τοῦ Μακ. Πατριάρχου Ἱεροσολύμων: «Σεισμὸς καταστρεπτικὸς δι' ὅλην τὴν Παλαιστίνην ἐγένετο δευτέραν ὥραν 3. Εἰς χιλιάδας ἀνέρχονται θύματα. Ζημίαι σημειοῦνται εἰς ἑκατοντάδας. Τροῦλλος Καθολικοῦ κατεστράφη ἀπαιτῶν ἄμεσον πλήρη ἀνακαίνισιν. Ἐκκλησίαι, Μοναστήρια διερράγησαν. Μονὴ Προδρόμου παρ' Ἰορδάνην κεῖται εἰς σειρὰν ἐρειπίων».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Ἔληξαν αἱ ἐνιαύσιοι ἐξετάσεις τῆς κατὰ Χάλκην Θεολογικῆς Σχολῆς. Ἐνεκρίθη δ' ὅπως ἀπὸ τοῦ νέου σχολικοῦ ἔτους προστεθῇ καὶ πέμπτη τάξις.

— Κατὰ τὴν περίοδον τοῦ θέρους ἡ Ι. Σύνοδος τοῦ Οἰκουμ. Πατριαρχείου θὰ συνεδριάζῃ ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος, καθ' ἑκάστην Τρίτην.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Ὁ τύπος πρό τινος ἀνήγγειλε νέαν σύλληψιν καὶ κάθειρξιν τοῦ ἀναπληροῦντος τὸν ἐγκάθειρκτον Τοποτηρητὴν τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου μητροπολίτου Σεργίου, ὡς καὶ ἄλλων τινῶν ρώσων ἱεραρχῶν.

ΑΛΒΑΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Κατ' εἰδήσεις ἐκ Κ Πόλεως τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον προέβη εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ Αὐτοκεφάλου τῆς Ὀρθοδόξου Ἀλβανικῆς Ἐκκλησίας, περὶ ἧς διεβιβάσθη καὶ σχετικὸν ἔγγραφον πρὸς τὴν Ἀλβανικὴν Κυβέρνησιν. Ἡ Ἀλβανικὴ Ἐκκλησία θ' ἀποτελεσθῇ ἐκ μιᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἑδρευούσης ἐν Τυράννοις, καὶ τεσσάρων Μητροπόλεων: Ἀργυροκάστρου, Βερατίου, Δυρραχίου καὶ Κορυτσᾶς. Τὸ ζήτημα τῆς γλώσσης ἐν τῇ θείᾳ λατρείᾳ θὰ κανονισθῇ ἀναλόγως τῆς γλώσσης τοῦ πληθυσμοῦ τῶν ἐκκλησιαστικῶν περιφερειῶν. Ἀναμένεται εἰς Κ Πολιν Ἐπιτροπὴ ἐξ Ἀλβανίας, ἥτις θὰ κανονίσῃ τὰς λεπτομερείας καὶ θὰ λάβῃ τὸν σχετικὸν Πατριαρχικὸν Τόμον.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον ὁ Μακαριώτατος Καθολικὸς τῆς Ἰβηρίας Ἀμβρόσιος. Τοποτηρητὴς τοῦ Θρόνου ἐξελέγη ὁ σεβ. Μητροπολίτης κ. Χριστοφόρος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΡΜΕΝΙΑΣ

Ὁ ἀπὸ πενταετίας χηρεύων Πατριαρχικὸς ἀρμενικὸς ἐν ΚΠόλει Θρόνος ἐπληρώθη διὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ σεβ. Ἐπισκόπου Πέραν Μεσρὸπ Ναρογιάν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΠΟΛΩΝΙΑΣ

Ἐν τῷ θρησκευτικῷ τῆς ἐν Πολωνίᾳ ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας περιοδικῷ «Κυριακὸν Ἀνάγνωσμα» δημοσιεύεται τὸ πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν γράμμα, δι' οὗ ἀπονέμεται τῷ προκαθημένῳ τῆς Ἐκκλησίας ταύτης Σεβ. Διονυσίῳ καὶ τοῖς μετ' αὐτὸν διαδόχοις ὁ τίτλος τοῦ «Μακαριωτάτου», διότι «ἡ εἰς τὴν τάξιν τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν προνοίᾳ τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου κανονικῶς ἀναχθεῖσα ἁγία ὀρθόδοξος Ἐκκλησία Πολωνίας οὐ μόνον ἐπαξίως τὰ κατ' αὐτὴν ὠργάνωσε καὶ διηυθέτησεν, ἀλλὰ καὶ πολλὴν ἤδη τὴν ἐν Κυρίῳ ἀπέδωκεν ἄνθησιν, αὔξουσα καὶ προκόπτουσα εὐσταθῶς..»

ΠΡΟΤΕΣΤΑΝΤΙΣΜΟΣ

Ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Ζυρίχης Keller καὶ τοῦ πρεσβυτεριανοῦ πάστορος C. Stewart ἐκ Ν. Ὑόρκης, ἐξεδόθη ἀγγλιστὶ βιβλίον ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ προτεσταντικὴ Εὐρώπη, ἡ σύγχρονος κατάστασίς της αἱ μελλοντικαί της κατευθύνσεις». (Protestant Europe its Crisis and Outlook). Τὸ βιβλίον ἀποτελεῖται ἐκ 385 σελίδων καὶ κοσμεῖται διὰ 19 εἰκονογραφιῶν. Ἐ τῷ πρώτῳ μέρει παρατίθεται ἡ εἰκών τῶν ἀρχῶν τοῦ εὐρωπαϊκοῦ προτεσταντισμοῦ,

τῶν προβλημάτων, τὰ ὁποῖα ὀφείλει νὰ ἐπιλύσῃ, τῶν ἀντιθέσεων, κατὰ τῶν ὁποίων ὀφείλει ν' ἀγωνισθῇ καὶ γίνεται εὐρὺς λόγος περὶ τῆς ἐκπαιδευτικῆς του καὶ τῆς θεολογικῆς ἐργασίας, καὶ τῆς κοινωνικῆς του δράσεως καθ' ὅλου. Τὸ δεύτερον μέρος τοῦ ἔργου παρέχει εἰκόνα τῶν προτεσταντικῶν ἐκκλησιῶν εἰς τὰς διαφόρους χώρας, εἰς τὴν Κεντρικὴν Εὐρώπην, τὴν Μ. Βρεττανίαν καὶ Ἰρλανδίαν, τὰς Κάτω Χώρας, τὰς Λατινικὰς χώρας, τὰ παλαιὰ ἐδάφη τοῦ κράτους τῶν Ἁψβούργων, τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀνατολὴν (βαλτικὰς χώρας) καὶ εἰς τὰς Βαλκανικὰς χώρας. Εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο εὑρίσκει τις ὄχι μόνον ἀφθόνους στατιστικὰς πληροφορίας, τὰς ὁποίας δυσκόλως μέχρι τοῦδε θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἔχωμεν, ἀλλὰ καὶ εἰκόνα τῶν μᾶλλον ἀξιοσπουδάστων τῆς συγχρόνου προτεσταντικῆς θεολογίας, τῆς στάσεως τοῦ προτεσταντισμοῦ ἀπέναντι τοῦ παπισμοῦ, τῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τοῦ Κράτους, τῶν νεανικῶν ὀργανώσεων καὶ τῶν προόδων τῆς Ὁμοσπονδίας καὶ τῆς προσεγγίσεως τῶν Ἐκκλησιῶν.

— Αἱ προτεσταντικαὶ Ἐκκλησίαι τῆς Αὐστρίας ἀριθμοῦσι περὶ τὰς 27000 μελῶν, ἐκ τῶν ὁποίων 17000 ἀνήκουσιν εἰς τὰς μετερρυθμισμένας ἐκκλησίας. Ἐν Βιέννῃ δ' ὑπάρχουσιν 7 ἐκκλησίαι λουθηρανικαὶ καὶ 3 μετερρυθμισμέναι.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ἐν Ἰαπωνίᾳ τὰ παιδία κατὰ ἀναλογίαν 98ο)ο φοιτῶσιν εἰς τὰ σχολεῖα, γενικῶς δ' ἡ ἐκπαίδευσις εἶναι λίαν διαδεδομένη καὶ ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν ἀνάγνωσιν τὰ μέγιστα ἀνεπτυγμένη. Ὁ ἡμερήσιος τύπος περιλαμβάνει 300 περίπου ἐφημερίδας, τῶν ὁποίων πολλαὶ ἔχουσιν ἡμερησίαν κατανάλωσιν ἑνὸς ἑκατομμυρίου φύλλων. Ἡ ἐπίδρασις τοῦ τύπου φθάνει μέχρι τῶν ἀπωτάτων σημείων τῆς χώρας, καὶ μεταξὺ τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ. Αἱ χριστιανικαὶ ἱεραποστολαὶ ἐπωφελήθησαν τῆς μεγάλης ταύτης διαδόσεως τοῦ τύπου, συχνότατα δὲ εἰς τὰς ἐφημερίδας δημοσιεύονται ἄρθρα, διὰ τῶν ὁποίων τίθενται ὡρισμένα ζητήματα εἰς τοὺς ἀναγνώστας ἢ προκαλοῦνται οὗτοι νὰ θέσωσι τοιαῦτα ζητήματα. Τὰ ἄρθρα ταῦτα γράφονται ὑπὸ Ἰαπώνων χριστιανῶν καὶ θίγουσι παντὸς εἴδους ζητήματα. Οὐδέποτε καταφέρονται ἀπ' εὐθείας κατὰ τῶν ἄλλων θρησκευμάτων, ἀλλ' ἐξουδετεροῦσι τὴν ἐπίδρασίν των διὰ τῆς μεθοδικῆς ἐκθέσεως τοῦ χριστιανικοῦ ἰδεώδους. Ἐὰν οἱ ἀναγνῶσται ἐνδιαφερθῶσι ζωηρῶς καὶ ζητήσωσι περισσοτέρας ἐξηγήσεις, τίθενται εἰς σχέσιν πρὸς μίαν ὀργάνωσιν κατέχουσαν εἰδικὴν βιβλιοθήκην. Εἰς διάστημα 10 μηνῶν τὸ Γραφεῖον τοῦ Τόκιο συνεκέντρωσε 7000 ἀνταποκριτὰς τοῦ εἴδους τούτου, πρὸ πάντων μεταξὺ τῶν νέων καὶ τῶν ἀγροτῶν.

—Ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ἐπιτρόπου τῶν Σοβιὲτ κατηρτίσθη σχέδιον μεταρρυθμίσεως τοῦ ἡμερολογίου. Κατὰ τὸ νέον τοῦτο σοβετικὸν ἡμερολόγιον αἱ ἡμέραι τῆς ἑβδομάδος θὰ λάβουν νέα ὀνόματα· ἡ Δευτέρα π. χ. θὰ μετονομασθῇ «ἡμέρα τοῦ Λενίν», ἡ Τρίτη «ἡμέρα τῶν Σοβιέτ» ἡ Τετάρτη «ἡμέρα τῆς Ἐπαναστάσεως». Ἐπίσης εἰς τοὺς μῆνας θὰ δοθῶσιν ὀνόματα κατάλληλα νὰ συγκρατήσωσι ζωηρὰν τὴν μνήμην τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ τῶν ἀρχηγῶν της. Ἡ Κυριακὴ θὰ παύσῃ νὰ εἶνε ἡμέρα ἀναπαύσεως, θὰ μετατεθῇ δὲ ἡ ἑβδομαδιαία ἀνάπαυσις εἰς τὴν Τρίτην, ἡμέραν τῆς Ἐπαναστάσεως. Παρόμοιόν τι ἐπεχειρήθη ἄλλοτε καὶ ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως, δὲν ἠδυνήθη ὅμως νὰ κατισχύσῃ τῶν λαϊκῶν παραδόσεων καὶ νὰ ἐπιβληθῇ. Ριζική τις μεταρρύθμισις εἰς τὸ ἡμερολόγιον δὲν ἐπέρχεται διὰ τοῦ σχεδίου τούτου, ὅπερ διατηρεῖ τοὺς 12 μῆνας τοῦ ἔτους καὶ τὰς 7 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδας, ὡς μόνον δὲ σκοπὸν ἔχει τὴν διακοπὴν πάσης σχέσεως πρὸς τὸ παρελθὸν καὶ δὴ πρὸς τὴν χριστιανικὴν παράδοσιν τοῦ λαοῦ.

—Ἀναγινώσκομεν ἐν τῇ «Θρησκευτικῇ ἑβδομάδι» ὅτι ἐν Βιέννῃ ὑπάρχει θρησκευτικὴ γερμανικὴ κοινότης λατρεύουσα ὅλους τοὺς ἀρχαίους θεοὺς τῆς εἰδωλολατρικῆς Γερμανίας ὡς π. χ. τοὺς Wodan, Baldur, Freia κλπ. Ἡ κοινότης περιλαμβάνει πλείστους διανοουμένους, εἷς δὲ τῶν ἀρχηγῶν αὐτῆς, ὁ τελῶν συγχρόνως καὶ ἱερατικὰ καθήκοντα, εἶναι γνωστότατος βιεννέζος καθηγητὴς τῆς Ἰατρικῆς.

— Πρὸ 30 ἐτῶν ἐν Λουάνγγα τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς ὑπῆρχεν εἷς μόνος χριστιανός, σήμερον ὑπάρχουσιν ἐκεῖ ἓξ ἱεραποστολικοὶ σταθμοὶ καὶ 25000 χριστιανοί.

— Ἡ «Παγκόσμιος Ὁμοσπονδία τῶν χριστιανικῶν φοιτητικῶν ὀργανώσεων» περιλαμβάνει κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτῆς ἐπίσημον ἔκθεσιν εἴκοσι τρεῖς αὐτονόμους ἐθνικοὺς ὀργανισμοὺς κατανεμομένους εἰς διαφόρους χώρας τῶν πέντε ἠπείρων. Ἐντὸς μιᾶς διετίας τὰ μέλη τῶν ὀργανισμῶν τούτων ηὐξήθησαν ἀπὸ 26000 εἰς 299743. Πλὴν τούτων ἡ Ὁμοσπονδία ἔχει τέσσαρας «ἀντεπιστελλούσας» ἐθνικὰς ὀργανώσεις ἐν ἀναμονῇ τῆς ὁριστικῆς των πρὸς αὐτὴν προσχωρήσεως, ἐργάζεται δὲ διὰ τὴν δημιουργίαν σοβαρᾶς πορομοίας κινήσεως, εἴτε ἀφ' ἑαυτῆς εἴτε ἐν συνεργασίᾳ πρὸς τὰς «Χριστ. Ἀδελφότητας τῶν Νέων» ἐν Αἰγύπτῳ, Αὐστρίᾳ Ἐσθονίᾳ, Λεττονίᾳ, Πολωνίᾳ, Ἑλλάδι καὶ ἐν Πορτογαλλίᾳ. Παρὰ τὰς

καταβληθείσας προσπαθείας, δὲν κατέστη ἀκόμη δυνατὴ ἡ σύμπηξις ὁμάδων τοῦ ἰδεώδους τῆς Ὁμοσπονδίας ἐν Γιουγκοσλαυΐᾳ, Ἱσπανίᾳ καὶ Βελγίῳ, σπουδαιοτάτας δὲ δυσκολίας συναντᾷ ἡ ἐν Ἰταλίᾳ φοιτητικὴ Χριστιαν. κίνησις.

—Κατ' ἔκθεσιν τελευταίαν τῆς Βρεττανικῆς Βιβλικῆς Ἑταιρείας ἐξετυπώθησαν ὑπ' αὐτῆς ἀπὸ τοῦ 1804 μέχρι σήμερον 365 ἑκατομ. ἀντιτύπων τῆς ἁγίας Γραφῆς εἰς 584 γλώσσας καὶ διαλέκτους. Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐτέθησαν εἰς κυκλοφορίαν ὑπὸ τῆς ἐν λόγῳ ἑταιρείας 1045273 ἀντίτυπα ἐξ ὧν 54277 ἐκυκλοφόρησαν ἐν Ἑλλάδι. Τῶν ἀντιτύπων τούτων τὰ 42663 ἦσαν μεταφράσεις. Ἡ ἐν Ἑλλάδι κυκλοφορία τοῦ ἔτους τούτου ὑπελήφθη τοῦ προηγηθέντος κατὰ 40547 ἀντίτυπα.

— Οἱ Μοραυοὶ ἔχουσιν ἀρχαῖον ἔθιμον νὰ συναθροίζωνται τὴν πρωΐαν τοῦ Πάσχα κατὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου εἰς τὸ κοιμητήριον καὶ νὰ πανηγυρίζωσιν ἐκεῖ τὸν θρίαμβον τῆς ζωῆς κατὰ τοῦ θανάτου. Τὸ ἔθιμον τοῦτο ἀποτελεῖ σπουδαίαν ἐνίσχυσιν διὰ τὰς τεθλιμμένας ψυχάς.

—Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀνακαλύπτονται εἰς τὰς ἐπαρχίας τῆς Κίνας μνημεῖα κεκοσμημένα διὰ σταυροῦ καὶ ἀναγόμενα εἰς πολὺ ἀρχαίαν ἐποχήν. Εἰς τὸ κοιμητήριον π. χ. τοῦ Σεν-Τσου-ζε-λιάγκ ὑπάρχουν λίθοι μὲ σταυρούς, εἰς δὲ τὸ Σέν-τσέ ζὲν ἀνευρέθη σταυρὸς φέρων τὴν ἑξῆς ἐπιγραφήν: «Ἀτενίζετε πρὸς αὐτόν, στηρίζεσθε ἐπ' αὐτοῦ». Τὰ μνημεῖα ταῦτα μαρτυροῦσιν ὅτι καὶ εἰς ἀρχαιοτέραν ἐποχὴν ὑπῆρξαν ἱεραποστολικαὶ κινήσεις ἐν Κίνᾳ, πιθανώτατα πηγῆς νεστοριανῆς. Πράγματι δὲ εἶναι καὶ ἄλλοθεν γνωστοὶ νεστοριανοὶ ἐλθόντες εἰς Κίναν τὸν στ'. καὶ ζ. αἰῶνα καὶ κηρύξαντες ἐκεῖ τὸν Χριστιανισμόν

— Κατ' ἐπίσημον στατιστικὴν τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐν Νοτιοσλαυΐᾳ ὑπάρχουσι 5,602,207 ὀρθόδοξοι μετὰ 2,668 ἱερέων. Οἱ ἀνήκοντες εἰς τὸ Λατινικὸν δόγμα ἀνέρχονται εἰς 4,735,154 μετὰ 3,246 ἱερέων. Οἱ Οὐνῖται εἰς 41,596 μετὰ 14 ἱερέων. Οἱ Προτεστάνται εἰς 716,847 μετὰ 135 παστόρων. Πλὴν τούτων ὑπάρχουσι 1,337,687 Μουσουλμᾶνοι μετὰ 1100 Ἰμάμηδων καὶ 64.159 Ἰσραηλῖται μετὰ 94 ραββίνων. Κατὰ ταῦτα οἱ Ἰσραηλῖται πρῶτοι ἔχουν, κατ' ἀναλογίαν, περισσοτέρους ποιμένας: Ἕνας πρὸς 682. Δεύτεροι οἱ Μουσουλμᾶνοι : 1 πρὸς 1216, τρίτοι οἱ Λατῖνοι : 1 πρὸς 1458, τέταρτοι οἱ Ὀρθόδοξοι : 1 πρὸς 299, πέμπτοι οἱ Οὐνῖται : 1 πρὸς 2971 καὶ ἕκτοι οἱ Προτεστάνται : 1 πρὸς 5317. Ἂν ἡ στατιστικὴ αὕτη μᾶς ἐδίδετο κατ' ἔτος καὶ ἠδυνάμεθα οὕτω ἐκ τῆς αὐξομοιώσεως τῶν ὀπαδῶν ἑκάστης θρησκείας νὰ παρακολουθῶμεν καὶ τὴν προπαγανδιστικὴν ἱκανότητα τῶν ποιμένων αὐτῶν ποῖοι ἆρά γε θὰ ἤρχοντο πρῶτοι ;...

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἀγαθαγγέλου Μητροπολίτου Πριγκηποννήσων (νῦν Χαλκηδόνος). Περὶ θρησκευτικῆς συνεργασίας τῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν (ἀνατύπωσις ἐκ τῆς «Ὀρθοδοξίας»). Ἐν ΚΠόλει 1926.

Ἀγαθαγγέλου Ἐπισκόπου Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου, Περὶ Χιλιασμοῦ καὶ Χιλιαστῶν, ἤτοι Ἀντίδοτον τῶν κατὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ἐρεσχελειῶν καὶ φληναφημάτων τῶν λεγομένων χιλιαστῶν ἢ Σπουδαστῶν τῶν Γραφῶν, Ἐν Χανίοις 1927.

Ἐνοριακὸς ναὸς τοῦ Ἀπ. Παύλου, Ἡ διαχείρισις τοῦ Ναοῦ ἀπὸ 1 Ἀπριλίου 1928.

Οἶκος Τυφλῶν, Λογοδοσία τοῦ ἔτους 1926. (ἔτος 20ον) Ἀθῆναι 1927.

Χρυσοστόμου Δημητρίου, ἀρχιμ. Οἱ Ἐξωκατάκοιλοι Ἄρχοντες τῆς ἐν **ΚΠόλει Μ.** τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, Ἐν Ἀθήναις 1927.—Ἐν τῇ πραγματείᾳ ταύτῃ ἐρευνᾶται ἡ ἀρχὴ καὶ ὁ καθορισμὸς τῶν ἀξιωμάτων τῶν ἐξωκατακοίλων ἀρχόντων τῆς Μ. Ἐκκλησίας, ἡ σειρὰ καὶ ἡ τάξις αὐτῶν, ἡ ἔννοια τοῦ ὀνόματος, ἡ ἐπίσημος ἰδιότης καὶ τὰ προνόμια αὐτῶν, ἐν συμπεράσματι δὲ διαπιστοῦται ἡ σπουδαιότης τῶν ἀξιωμάτων τούτων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ Κων)πόλεως, ἐφ' ᾧ καὶ ἡ εἰς ταῦτα προαγωγὴ ἐθεωρεῖτο μεγάλη τιμή.

«Ἐκκλησιαστικὸς Φάρος». [Ἐξεδόθη τὸ β' τρίμηνον τεῦχος τοῦ τόμου κστ' περιέχον συνέχειαν τῆς πραγματείας τοῦ ***Γερ. Μαζαράκη*** «Συμβολὴ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἐν Αἰγύπτῳ Ὀρθ. Ἐκκλησίας», τοῦ ***Κωνστ. Ν. Καλλινίκου*** Εἰσαγωγὴν εἰς τὸν Ἱερὸν Ψαλτῆρα, τοῦ ***Ἀρσενίου Κακογιάννη*** Περὶ τῆς βασιλίσσης Σαβᾶ, συμβολὴν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας Ἀντιοχείας τοῦ ***Νικολάου Θεοδούλου*** κλ.

Ἀδαμαντίου Ν. Διαμαντοπούλου. Καθηγητοῦ τοῦ Ἀρσακείου Ἡ ἐν Φλωρεντίᾳ Σύνοδος καὶ ἡ λατινικὴ Οὐνία ἐν Ἀνατολῇ Ἀθῆναι 1927.—Τὰ τοῦ λίαν ἐνδιαφέροντος καὶ ἐπικαίρου τούτου θέματος ἀνεκοινώθησαν ἐν διαλέξει πρὸς τοὺς ἑταίρους τῶν Βυζαντινῶν Σπουδῶν κατὰ τὴν δημοσίαν συνεδρίαν τῆς 8 Ἀπριλ. 1927 ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας ὑπὸ τοῦ εἰδικῶς ἐγκύψαντος εἰς τὸ ζήτημα συγγραφέως. Τιμᾶται δρχ. 10.

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Τὸ Ἡγ)λιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἐλώνης προκηρύττει ὅτι ματαιωθείσης καὶ αὖθις τῆς προσδιωρισμένης νὰ ἐνεργηθῇ τὴν 10ην Ἰουλίου 1927 πλειοδοτικῆς δημοπρασίας διὰ τὴν πενταετῆ ἐκμίσθωσιν τῶν ἐν τῷ τέως Δήμῳ Γερονθρῶν καὶ κατὰ τὰς κτηματικὰς περιφερείας τῶν χωρίων Γεραχίου, Βρονταμᾶ, Ἀλεποσωρίου καὶ Καρύτσης κειμένων κτημάτων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἐλώνης προσδιορίζεται αὕτη νὰ ἐνεργηθῇ κατὰ τοὺς ὅρους συγγραφῆς ὑποχρεώσεων ἐν Γερακίῳ ἐνώπιον τοῦ Συμ)γράφου Γερονθρῶν τῇ 7ῃ Αὐγούστου 1927, ἡμέρᾳ Κυριακῇ καὶ ὥρᾳ 10—12 π. μ.

Τὸ Ἡγ)λιον τῆς Ι. Μονῆς Γέροντος. Διακηρόττει ὅτι ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν πέντε (5) Τράγοι καὶ δέκα πέντε (15) αἶγες ἐκ τοῦ αἰγοποιμνίου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Γέροντος. συμφώνως μὲ τοὺς ὅρους συγγραφῆς ὑποχρεώσεων. ἧς ἀντίγραφα κατατεθήσονται ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Νομαρχίας Εὐβοίας, τῆς Κοινότητος Λίμνης καὶ τῆς Μονῆς. Πρώτη προσφορὰ ὁρίζεται τῶν μὲν τράγων δραχμαὶ διακόσιαι πεντήκοντα ἕκαστος, τῶν δὲ αἰγῶν δραχμαὶ ἑκατὸν πεντήκοντα ἑκάστη, ὅλων δὲ ὁμοῦ δραχμαὶ τρεῖς χιλιάδεδες ἑξακόσια. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράγου Λίμνης Μιχ. Λ. Δάρα, ἢ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀναπληρωτοῦ καὶ ἑνὸς μέλους τοῦ Ἡγου)λίου ἐν Λίμνῃ καὶ ἐν τῷ συνήθει τοπῳ τῶν δημοπρασιῶν τὴν 21 Αὐγούστου. ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν ἀπὸ τῆς 10 π μ. μέχρι τῆς 12. τῆς μεσημβρίας τῆς αὐτῆς ἡμέρας. Ἐν περιπτώσει δὲ ματαιώσεως αὐτῆς ἕνεκεν οἱουδήποτε λόγου, ἢ μείζονος προσφορᾶς, μετὰ τὴν ἐνέργειαν ταύτην, θὰ ἐπαναλμβάνεται αὕτη καθ' ἑκάστην ἐφεξῆς Κυριακην. ἐπὶ τῇ βάσει νέας διακηρύξεως, δημοσιευομένης ἐν Λίμνῃ πρὸ τριῶν ἡμερῶν. Ἐν Ἱερᾷ Μονῇ Γέροντος τῇ 7 Ἰουλίου 1927.

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Σωσίνου (Πογδόριανης Ἠπείρου). Διακηρύττει ὅτι Ἐκτίθησιν εἰς διαγωνισμὸν πλειοδοτικῆς δημοπρασίας τὴν ἐνοικίασιν τοῦ γεωμόρου ἐφετενῆς ἐσοδείας ἐσοδείας τῆς Ἱ. Μονῆς Σωσίνου καὶ Προφήτου Ἡλιοῦ. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν Πογδόριανη καὶ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν τὴν 20ην Ἰουλίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Τετάρτην καὶ ὥραν 4ην μ. μ. Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Σωσίνῃ τῇ 19 Ἰουλίου 1927.

Τὸ Ἡγ)λιον τῆς ἐν Καλαβρύτοις Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίων Θεοδώρων. Προκηρύττει ὅτι ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν πενταετοῦς ἐνοικιάσεως τὸ μετόχιον τῆς Μονῆς Ἀμαλιάδος «Ἅγιος Νικόλαος» τῇ 24ῃ Ἰουλίου ἐ ἔ. 10—12 ἐν Ἀμαλιάδι ἐνώπιον τοῦ Συμ)γράφου Σοφιανοῦ Σοφιανοπούλου. Οἱ ἐν γένει ὅροι ὑποχρεώσεων εὑρίσκονται ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Μονῆς καὶ παρὰ τῷ ἀνωτέρῳ Συμ)γράφῳ Σοφιανοπούλῳ ἔνθα οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν. Ἐν Ἱ. Μανῇ Ἁγίων Θεοδώρων τῇ 24 6 1927.

Τὸ Ἡγ)λιον τῆς ἐν Στεφανίῳ Ἱ. Μονῆς ὁ (Ἅγιος Δημήτριος) ἐκτίθησιν εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν γενησομένην ἐν Χιλιομοδίῳ καὶ ἐνώπιον τοῦ Συμ)γράφου Χιλιομοδίου Δ. Μπαχλαλιᾶ τὴν 7 Αὐγούστου τρ. ἔτους καὶ ὥραν 10—12 π. μ. τὴν ἐκποίησιν τοῦ ἐν τῇ θέσει Λακκοῦλες ἢ Διάσελο τῆς περιφερείας Στεφανίου ἀγροῦ συμφώνως πρὸς ὅρους, ὧν δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν οἱ ἐνδιαφερόμενοι προσερχόμενοι εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Μονῆς. Ὡς πρώτη προσφορὰ ὁρίζεται ποσὸν δραχμῶν (2.000) δύο χιλιάδων. Εν Ἱερᾷ Μονῇ Στεφανίου τῇ 13 Ἰουλίου 1927.

Τὸ Ἡγ)λιον τῆς ἱερᾶς Μονῆς Πιθαρίου διακηρύττει ὅτι ἐκτίθεται εἰς πλεεοδοτικὴν δημοπρρσίαν ἡ ἐκποίησις τῆς ἐφετεινῆς ἐσοδείας ἠρτημένου βαλανιδοκάρπου τῶν κτημάτων τῆς Μονῆς. Οἱ βουλόμενοι νὰ πλειοδοτήσωσι δύνανται νὰ λάβωσιν γνῶσιν τῶν ὅρων τῆς διακηρύξεως κατατεθειμένης ἐν τῷ γραφείῳ τῆς Μονῆς. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν τῇ παραλίᾳ Ἐρεσοῦ καὶ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ δημοπρασιῶν τὴν ἕκτην (6) τοῦ μηνὸς αὐγούστου ἐ. ἔ. ἡμέραν σάββατον καὶ ὥραν 10—12 μεσημβρίας ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ συμβολαιογράφου Ἐρεσοῦ καὶ τοῦ Ἡγ)λίου Ἐν Μονῇ Πιθαρίου τῇ 11 Ἰουλίου 1927.

Τὸ Ἡγ)λιον τῆς ἱερᾶς Μονῆς Καρακαλᾶ Προκηρύττει ὅτι τὴν 7ην Αὐγούστου 1927 Κυριακὴν ἀπὸ τῆς 10 π. μ. ὥρας ἕως τῆς 12 τῆς μεσημβρίας ἐνεργηθήσεται ἐν Ναυπλίῳ εἰς τὸν συνήθη τόπον δημοπρασιῶν ἐνώπιον ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς ταύτης καὶ τοῦ Συμ)γράφου κ. Ἰωάννου Τσολακοπούλου πλειοδοτικὴ δημοπρασία πρὸς πενταετῆ μίσθωσιν τοῦ ἐν Κούτσι ἀγροῦ αὐτῆς ἐκ στρεμμάτων περίπου εἴκοσιν. Πρώτη προσφορὰ ὁρίζεται ποσὸν δρ. 2 300 ἐτησίως. Ἐν Ἱ. Μονῇ Καρακαλᾶ τῇ 13 Ἰουλιου 1927.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱ. Μονῆς Γαλατάκη. διακηρύττει ὅτι. Συνεπείᾳ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3331)2873 Ε. Εἰ ἐγκριτικῆς διαταγῆς τοῦ Γενικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν δεκαετοῦς ἐνοικιάσεως τὰ ἐν Ἁγίῳ Γεωργίῳ τῆς περιφερείας τῆς Μονῆς Γαλατάκη κείμενα κτήματα αὐτῆς συμφώνως μὲ τοὺς ὅρους συγγραφῆς ὑποχρεώσεων, ἧς ἀντίγραφα κατατεθήσονται εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Νομαρχίας Εὐβοίας, τῆς Κοινότητος Λίμνης καὶ τῆς Μονῆς. Πρώτη προσφορὰ δι' ἐνοίκιον ἐκτὸς τοῦ εἰς εἶδος ὁρίζεται καὶ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν τριῶν χιλιάδων πεντακοσίων (3500) ἐτησίως. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Λίμνης Μιχαὴλ Δάρα ἢ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀναπληρωτοῦ καὶ ἑνὸς μέλους τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἐν Λίμνῃ καὶ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν τὴν 7ην Αὐγούστου Ε. Ε., ἡμέραν Κυριακὴν ἀπὸ τῆς 10ης Π. Μ. ὥρας μέχρι τῆς 12ης τῆς Μεσημβρίας τῆς αὐτῆς ἡμέρας. Ἐν περιπτώσει δὲ ματαιώσεως αὐτῆς ἕνεκεν οἱουδήκοτε λόγου ἢ μείζονος προσφορᾶς μετὰ τὴν ἐνέργειαν ταύτης θὰ ἐπαναλαμβάνηται αὕτη καθ' ἑκάστην ἐφεξῆς Κυριακὴν ἐπὶ τῇ βάσει νέας διακηρύξεως τοιχοκολλουμένης ἐν Λίμνῃ πρὸ τριῶν ἡμερῶν ἄχρις ἐπιτεύξεως ἀποτελέσματος Ἐν Ἱ. Μονῇ Γαλατάαη τῇ Ἰουλίου 1927.

"ΕΚΚΛΗΣΙΑ,,
ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἐποπτεύουσα Ἐπιτροπὴ
ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ, ΦΩΚΙΔΟΣ ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ
Διευθυντὴς
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ
Καθ. Πανεπιστημίου

Τίμημα ἐτησίας ἐγγραφῆς
Ἐσωτ. Δρχ. 50. Ἐξωτ. Φρ. 50. Ἀμερικῆς Δολ. Α
Γραφεῖα «Ἐκκλησίας»:
Μέγαρον Ἀρχιεπισκοπῆς ὁδ. Φιλοθέης 21

Τύποις «Φοίνικος» ὁδὸς Σταδίου 38 Ἀθῆναι